

รายงานการวิจัย

เรื่อง สภาพการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จ
การศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2563

รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการณ์งานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563 (เล่มปี พ.ศ. 2565)

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สงวนลิขสิทธิ์

จัดทำโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สถาบันวิจัยและพัฒนา ชั้น B2 ตึกบริหารกลางและอำนวยการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม
โทร. 0-5388-5950 โทรสาร: 0-5388-5950

ผู้เรียบเรียง	นายศรัญญู มุลน้ำ	โทร. 0-5388-5950
ผู้ตรวจสอบ	อาจารย์ ดร.อัครสิทธิ์ บุญส่งแท้	โทร. 0-5388-5950
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติกเดชณรงค์	โทร. 0-5388-5950

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัย เรื่อง สภาพการณ์การทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563 (เล่มปี พ.ศ.2565) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์การทำงานของผู้ที่ได้รับการอนุมัติการสำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน การทำงาน และการศึกษาต่อของบัณฑิต ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก ภาคปกติและภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้รับการอนุมัติการสำเร็จการศึกษา ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งหมด 4,111 คน ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3,884 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 177 คน ปริญญาโท จำนวน 45 คน และปริญญาเอก จำนวน 5 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากระบบสภาพการณ์การทำงานของบัณฑิต ผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย มีบัณฑิตตอบแบบสอบถาม จำนวน 3,001 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2,920 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 35 คน ปริญญาโท จำนวน 41 คน และปริญญาเอก จำนวน 5 คน สรุปผลได้ดังนี้

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.36 โดยสังกัดคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด ร้อยละ 31.95 รองลงมา คือ บัณฑิตสังกัดคณะครุศาสตร์ และสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ ร้อยละ 25.65 และ 23.15 ตามลำดับ เป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้ว ร้อยละ 70.58 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นบัณฑิตที่สังกัดคณะครุศาสตร์ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.28 และเป็นบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ร้อยละ 91.43 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ตอบแบบสอบถามเป็นบัณฑิตที่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัยร้อยละ 97.56 และสังกัดวิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย ร้อยละ 2.44 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.73 และเป็นบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ร้อยละ 97.56 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 80.00 มีงานทำแล้วทุกคน โดยสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย ร้อยละ 80.00 และสังกัดวิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย ร้อยละ 20.00

บัณฑิตที่มีงานทำแล้ว เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี จำนวน 2,061 คน คิดเป็นร้อยละ 70.58 ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถาม โดยหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วบัณฑิต ได้งานทำในช่วง 3 - 6 เดือน มากที่สุด ร้อยละ 24.11 โดยเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน มากที่สุด ร้อยละ 44.93 ความรู้ความสามารถพิเศษต่าง ๆ ที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 38.91 ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ร้อยละ 89.96 ส่วน

ใหญ่ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 9,000 - 12,000 บาท ร้อยละ 33.14 ได้ทำงานตรงสาขาวิชา ร้อยละ 71.28 และสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 54.59 โดยบัณฑิตส่วนใหญ่ มีความพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 84.47 และที่ไม่พอใจในงานที่ทำ สาเหตุเนื่องมาจากได้ค่าตอบแทนต่ำ มากที่สุด ร้อยละ 5.48 ซึ่งบัณฑิตยังมีความต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 37.89

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา ร้อยละ 93.75 โดยเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 62.50 ความรู้ความสามารถพิเศษต่าง ๆ ที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 37.50 ทั้งหมดทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 - 18,000 บาท ร้อยละ 40.63 โดยทุกคนได้ทำงานตรงสาขาวิชา สามารถนำความรู้ที่ได้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 84.38 มีความพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่ ร้อยละ 87.50 และต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 53.13

บัณฑิตระดับปริญญาโท มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 97.56 งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา ร้อยละ 87.50 โดยเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 77.50 ความรู้ความสามารถพิเศษต่าง ๆ ที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 35.00 ส่วนใหญ่ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ร้อยละ 97.50 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 18,000 บาท ร้อยละ 70.00 โดยได้ทำงานตรงสาขาวิชา ร้อยละ 92.50 สามารถนำความรู้ที่ได้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 87.50 มีความพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่ ร้อยละ 90.00 และส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 60.00

บัณฑิตระดับปริญญาเอก มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยเป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา ร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 60.00 ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 60.00 ส่วนใหญ่ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ร้อยละ 60.00 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 18,000 บาท ร้อยละ 60.00 ซึ่งบัณฑิตระดับปริญญาเอกทุกคนได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา ทุกคนสามารถนำความรู้ที่ได้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่ โดยทั้งหมดไม่ต้องการศึกษาต่อ

บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี จำนวน 808 คน สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน เนื่องมาจากหางานทำไม่ได้ และยังไม่ประสงค์ทำงานมากที่สุด ร้อยละ 33.29 และ ร้อยละ 33.17 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางานทำ ร้อยละ 82.55 และส่วนที่มี

ปัญหาในการหางานทำ สาเหตุเนื่องมาจากเกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 4.08 ส่วนใหญ่มีความต้องการทำงานในประเทศร้อยละ 93.94 และส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 75.00

บัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี จำนวน 1,033 คน ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ร้อยละ 58.08 โดยต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม ร้อยละ 65.54 และในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 88.09 สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ ส่วนใหญ่เป็นความต้องการของตนเอง ร้อยละ 57.99 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ร้อยละ 70.86 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ สาเหตุเนื่องมาจากขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 18.10

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวน 18 คน ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ร้อยละ 61.11 โดยต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม ร้อยละ 55.56 และในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 94.44 สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ คือ เป็นความต้องการของตนเอง ร้อยละ 44.44 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ร้อยละ 50.00 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ สาเหตุเนื่องมาจากขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 33.33

บัณฑิตระดับปริญญาโท มีจำนวน 17 คน ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 76.47 โดยทุกคนต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม และในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 94.12 สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ คือ เป็นความต้องการของตนเอง ร้อยละ 64.71 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ร้อยละ 64.71 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ สาเหตุเนื่องมาจากขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 23.53

ข้อเสนอแนะ บัณฑิตทุกระดับได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ โดยให้เพิ่มรายวิชาหรือความรู้ในการฝึกปฏิบัติงานจริงมากที่สุด ร้อยละ 94.00 ด้านหลักสูตร ควรเน้นการฝึกปฏิบัติงานจริง ร้อยละ 26.85 ด้านการเรียนการสอน ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติงานจริง ร้อยละ 21.95 และด้านกิจกรรมพัฒนาการศึกษา ควรจัดกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ร้อยละ 20.12

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
คำนิยามที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน	5
ภาวะการทำงานของประชากร เดือนมีนาคม 2563	6
สถานการณ์การว่างงาน และความต้องการแรงงาน ปีพุทธศักราช 2561	8
แนวคิด และทฤษฎีในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิจัย	31
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	32
ตอนที่ 2 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว)	42
ตอนที่ 3 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน)	62
ตอนที่ 4 การศึกษาต่อ (สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ)	69
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุป	83
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	95

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และคณะ/หน่วยงาน	32
4.2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน สถานภาพการทำงาน และเพศ	34
4.3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสถานะการเกณฑ์ทหาร เฉพาะเพศชาย)	38
4.4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสถานะการเป็นนักบวช	40
4.5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และประเภทงานที่ทำ	42
4.6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ	45
4.7 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกประเภทกิจการที่ทำงาน	47
4.8 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระยะห่างสถานที่ทำงานกับมหาวิทยาลัย	48
4.9 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	50
4.10 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความพอใจต่องานที่ทำ	52
4.11 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระยะเวลาที่ได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา	54
4.12 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	56
4.13 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความสามารถในการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำ	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.14 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความต้องการศึกษาต่อ	60
4.15 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน	62
4.16 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา	64
4.17 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความต้องการทำงาน	67
4.18 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความต้องการศึกษาต่อ	68
4.19 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระดับการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ	69
4.20 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ	71
4.21 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และประเภทของสถาบัน/มหาวิทยาลัยที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ	73
4.22 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ	75
4.23 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และปัญหาในการศึกษาต่อ	77
4.24 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ที่ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	79
4.25 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและสาขาที่เรียน	80
4.26 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน	81
4.27 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา	82

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ในการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับประเทศในการผลิตและพัฒนาครู และเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นบนพื้นฐานศาสตร์พระราชา โดยได้กำหนดพันธกิจเอาไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 2) ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน 3) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ ด้วยการวิจัยและการบริการวิชาการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานศาสตร์พระราชา 4) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กองนโยบายและแผน, 2565)

สำหรับการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องรู้สภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและแนวโน้มความต้องการในอนาคต เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสามารถนำไปพัฒนาประเทศชาติในด้านต่างๆ ได้ รวมถึงเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะมุ่งเน้นในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพแล้ว มหาวิทยาลัยยังจะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรและสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมต่อไป

อีกทั้ง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต โดยมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงกระบวนการและรูปแบบการติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสามารถลดขั้นตอนและต้นทุนในการจัดเก็บข้อมูล และเพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือในการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางของการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการวางแผนในการผลิตบัณฑิตและการพัฒนา การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาระบบสำหรับให้บริการและใช้ประโยชน์

ร่วมกัน ดังนั้น ระบบภาวะการทำงานของบัณฑิต จึงเป็นระบบที่ใช้ติดตามสภาพการณ์การทำงานของบัณฑิต หลังจากสำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพการผลิต บัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับประเทศ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือตลาดแรงงานต่างๆ ที่จะสามารถวางแผนการพัฒนา องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีข้อมูลกำลังคนที่ถูกต้องและรวดเร็ว และสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ยังได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ทำการประชาสัมพันธ์ให้บัณฑิตเข้าไปกรอกข้อมูลแบบสอบถามภาวะการทำงานของบัณฑิตผ่าน ทางเว็บไซต์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือ สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนดให้บัณฑิตเข้าไปกรอกข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยได้เช่นกัน โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นข้อมูลกลางของสำนักงานปลัดกระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และให้มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดส่งข้อมูลเหล่านั้น ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต่อไป

สำหรับในส่วน of สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ที่ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) เพื่อเป็นการยกระดับ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ยังได้มีการกำหนดตัวบ่งชี้ด้านคุณภาพบัณฑิต เกี่ยวกับบัณฑิตปริญญาดริ ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี เพื่อเป็นการประเมินคุณภาพบัณฑิตของ สถาบันอุดมศึกษานั้นๆ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงได้กำหนดให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยในแต่ละปีทำการกรอกข้อมูลภาวะการทำงานผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ อีกทั้งยังได้สนับสนุนให้ดำเนินการจัดทำวิจัย สถาบัน เรื่อง สภาพการณ์การทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษา ตลอดจนการพัฒนา คุณภาพนักศึกษาและการผลิตบัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์การทำงานของผู้ที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน การทำงาน และการศึกษาต่อของบัณฑิต

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตเนื้อหาในการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หลังจากสำเร็จการศึกษายภายใน 1 ปี โดยศึกษาสภาพงานที่ทำในปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน การทำงาน และความต้องการในการศึกษาต่อ

ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – เดือนกันยายน 2565

นิยามศัพท์เฉพาะ

บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ได้ผลตอบแทนเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนต่างๆ

ได้งานทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาที่เรียน หมายถึง ผู้ที่ได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตลอดหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. มหาวิทยาลัยได้ข้อมูลสภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. มหาวิทยาลัยได้ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน การทำงาน และการศึกษาต่อของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. มหาวิทยาลัยได้ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบัณฑิต เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง สภาพการณ์การทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563 (เล่มปี พ.ศ. 2565) ได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 คำนิยามที่เกี่ยวกับการทำงาน
- 2.2 ภาวะการทำงานของประชากร เดือนมีนาคม 2563
- 2.3 สถานการณ์การว่างงาน และความต้องการแรงงาน เดือนมกราคม 2561
- 2.4 แนวคิด และทฤษฎีในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คำนิยามที่เกี่ยวกับการทำงาน

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2563) ได้ให้คำนิยามสำคัญที่ใช้ในการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไว้ดังนี้

ผู้มีงานทำ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์ มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ได้ทำงานตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป โดยได้รับค่าจ้าง
2. ทำงานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับค่าจ้างในวิสาหกิจหรือไร่นาเกษตรของหัวหน้าครัวเรือน หรือของสมาชิกในครัวเรือน เช่น ช่วยธุรกิจในครัวเรือน หรือเป็นลูกของเจ้าของบริษัท ซึ่งได้ผลประโยชน์จากบริษัทอยู่แล้ว
3. ไม่ได้ทำงาน หรือทำงานน้อยกว่า 1 ชั่วโมง แต่เป็นผู้ที่ปกติมีงานประจำ กล่าวคือ มีงานอยู่ แต่ช่วงนี้ไม่ได้ทำ เป็นผู้ที่มีลักษณะอย่างใด อย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - 3.1 ยังได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่นๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจในช่วงที่ไม่ได้ทำงาน เช่น อยู่ระหว่างลาพักผ่อนตามสิทธิ เป็นต้น
 - 3.2 ไม่ได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่นๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจในช่วงที่ไม่ได้ทำงาน แต่ยังมีงานหรือธุรกิจที่จะกลับไปทำ เช่น การลาป่วย/ลากิจของลูกจ้างรายวัน เป็นต้น

ผู้ทำงานตั้งแต่ 7 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวัน หมายถึง ผู้ที่ทำงานตั้งแต่ 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์

ผู้ทำงานน้อยกว่า 7 ชั่วโมงต่อวัน หมายถึง ผู้ที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้รวมถึงผู้ที่ไม่ได้ทำงานในสัปดาห์การสำรวจ (0 ชั่วโมง) แต่ปกติมีงานประจำทำ ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจ อยู่ระหว่างการลาป่วย/ลาพักผ่อน เป็นต้น

ผู้ว่างงาน หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในระหว่าง 7 วันก่อนการสัมภาษณ์มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ไม่ได้ทำงานหรือไม่มีงานประจำ และได้หางานหรือสมัครงาน หรือรอการบรรจุ ในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมภาษณ์
2. ไม่ได้ทำงานหรือไม่มีงานประจำ และไม่ได้หางานทำในระหว่าง 30 วัน ก่อนวันสัมภาษณ์ แต่พร้อมที่จะทำงานในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์

กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในระหว่าง 7 วัน ก่อนวันสัมภาษณ์ เป็นผู้ไม่เข้าข่ายคำนิยามของผู้มีงานทำ หรือว่างงาน แต่เป็นผู้รอฤดูกาลที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำงาน ถึงแม้มีงานที่เหมาะสมและอยู่ในวิสัยที่สามารถทำได้ ซึ่งโดยปกติจะทำงานที่ไม่ได้รับผลตอบแทนในไร่นาเกษตร หรือธุรกิจซึ่งทำกิจกรรมตามฤดูกาล โดยมีหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนเป็นเจ้าของหรือผู้ดำเนินการ

ภาวะการทำงานของประชากร เดือนมีนาคม 2563

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2563) ได้ดำเนินการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมีนาคม 2563 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. โครงสร้างกำลังแรงงาน

ผลการสำรวจ พบว่า มีจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 56.77 ล้านคน เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 38.21 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 67.31 และเป็นผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน 18.56 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 32.69

สำหรับกลุ่มผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) ผู้มีงานทำ จำนวน 37.33 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 97.7 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน
- 2) ผู้ว่างงาน หมายถึง ผู้ไม่มีงานทำแต่พร้อมที่จะทำงาน มีจำนวน 3.92 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 1.02
- 3) ผู้ที่รอฤดูกาล หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้ทำงานและไม่พร้อมที่จะทำงาน เนื่องจากจะรอทำงานในฤดูกาลต่อไป มีจำนวน 4.90 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 1.28

2. ภาวะการมีงานทำของประชากร

ลักษณะการทำงานของประชากร พบว่า จากจำนวนผู้มีงานทำ 37.33 ล้านคน เป็นผู้ทำงานในภาคการบริการและการค้า 17.5 ล้านคน ภาคเกษตรกรรม 11.28 ล้านคน และภาคการผลิต 8.55 ล้านคน

เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนกับพฤษภาคม พ.ศ. 2562 พบว่า จำนวนผู้ทำงานลดลง 4.4 แสนคน (จาก 37.77 ล้านคน เป็น 37.33 ล้านคน) ในภาคเกษตรกรรมมีจำนวนลดลง 6.1 แสนคน ส่วนใหญ่เป็นการลดลงในการปลูกอ้อย กิจกรรมอื่นๆ ที่สนับสนุนการผลิตพืชผล และการปลูกข้าวเจ้า ในขณะที่นอกภาคเกษตรกรรมในภาพรวมมีจำนวนผู้ทำงานเพิ่มขึ้น 1.7 แสนคน โดยมีการเพิ่มขึ้นในสาขาการศึกษา 2.2 แสนคน ในสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหารเพิ่มขึ้น 1.8 แสนคน เป็นต้น ในสาขาที่ลดลงคือ สาขาการผลิต ลดลง 4.2 แสนคน ในสาขาการก่อสร้าง ลดลง 7.0 หมื่นคน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงชั่วโมงทำงานของผู้มีงานทำต่อสัปดาห์ พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานตั้งแต่ 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ มีจำนวน 31.47 ล้านคน และผู้ที่ทำงาน 1 - 34 ชั่วโมง มีจำนวน 5.16 ล้านคน สำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำงานในสัปดาห์สำรวจ (ระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์) แต่เป็นผู้มีงานประจำ ซึ่งถือว่าสัปดาห์การสำรวจไม่มีชั่วโมงการทำงาน (0 ชั่วโมง) มีจำนวน 7.0 แสนคน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาจะเห็นว่าผู้ที่ทำงานตั้งแต่ 1 - 34 ชั่วโมง เพิ่มขึ้น 1.4 แสนคน ส่วนผู้ที่ไม่ได้ทำงานในสัปดาห์การสำรวจ (0 ชั่วโมง) เพิ่มขึ้น 1 หมื่นคน และผู้ที่ทำงานตั้งแต่ 35 ชั่วโมงขึ้นไป กลับลดลง 5.9 แสนคน

3. ภาวะการว่างงานของประชากร

มีผู้ว่างงาน 3.92 แสนคน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา จะเห็นว่ามีผู้ว่างงานลดลง 6.3 หมื่นคน หรือร้อยละ 14.78 เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานตามเพศ ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 เพศชายมีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.1 และเพศหญิงมีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.0

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะผู้ว่างงานตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า เป็นผู้ว่างงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อน 2.05 แสนคน (ร้อยละ 52.3 ของผู้ว่างงานทั้งหมด) และเป็นผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อน 1.87 แสนคน (ร้อยละ 47.7) โดยเป็นผู้ว่างงานจากนอกภาคเกษตรกรรม 1.72 แสนคน ซึ่งประกอบด้วยภาคการบริการและการค้า 9.9 หมื่นคน และภาคการผลิต 7.3 หมื่นคน ส่วนผู้ว่างงานจากภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 1.5 หมื่นคน

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาที่สำเร็จของผู้ว่างงาน พบว่า ระดับอุดมศึกษามีจำนวนผู้ว่างงาน 1.15 แสนคน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 7.8 หมื่นคน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 6.9 หมื่นคน ระดับประถมศึกษา 5.5 หมื่นคน และผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา 1.8 หมื่นคน

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลดลง 1.8 หมื่นคน ระดับปวช./ปวส.ลดลง 3.0 พันคน ระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น 2.5 หมื่นคน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น 2.1 หมื่นคน ระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น 1.7 หมื่นคน และที่ไม่มีมีการศึกษาและระดับต่ำกว่าประถมศึกษาไม่มีการเปลี่ยนแปลง

สถานการณ์การว่างงาน และความต้องการแรงงาน ปีพุทธศักราช 2561

กระทรวงแรงงาน, กรมการจัดหางาน, กองวิจัยตลาดแรงงาน (2561) ได้รายงานสถานการณ์การว่างงาน และความต้องการแรงงาน เดือนมกราคม 2561 ไว้ดังนี้

1. สถานการณ์การว่างงาน

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ทำการสำรวจในเดือนธันวาคม 2560 ปรากฏว่ามีกำลังแรงงานประมาณ 37.79 ล้านคน เป็นผู้มีงานทำ 37.07 ล้านคน ผู้ว่างงาน 4.75 แสนคน (คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.3) และผู้รอฤดูกาล 2.43 แสนคน

2. ความต้องการแรงงาน ผู้สมัครงาน และการบรรจุงาน

กรมการจัดหางานได้รับแจ้งความต้องการแรงงาน (ตำแหน่งงานว่าง) จากนายจ้าง/สถานประกอบการเดือนมกราคม 2561 จำนวน 43,849 อัตรา มีผู้สมัครงาน 14,818 คน และบรรจุงานได้ 24,274 คน

อุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต 18,276 อัตรา รองลงมาคือ การขายส่ง การขายปลีก ซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ 10,987 อัตรา กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน 3,029 อัตรา ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร 2,480 อัตรา การก่อสร้าง 1,721 อัตรา

อาชีพที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐาน (แรงงานทั่วไป แรงงานด้านการผลิต) 13,238 อัตรา รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขาย 8,064 อัตรา เสมียน เจ้าหน้าที่ 6,699 อัตรา ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง 6,171 อัตรา ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ 3,633 อัตรา

ความต้องการแรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลาง 16,442 อัตรา กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ร้อยละ 60.78 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 14.73 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 12.27 และภาคใต้ ร้อยละ 12.13

นายจ้าง/สถานประกอบการต้องการแรงงานที่จบการศึกษาระดับระดับ ปวช-ปวส. / อนุปริญญา 17,052 อัตรา รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา 13,208 อัตรา ประถมศึกษาและต่ำกว่า 7,091 อัตรา และระดับปริญญาตรีขึ้นไป 6,498 อัตรา

แนวคิด และทฤษฎีในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

แนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

กระทรวงแรงงาน (ม.ป.ป.: ออนไลน์) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตมนุษย์ อาจกล่าวได้ว่า "งานคือชีวิต" ดังนั้น ในการเลือกอาชีพจำเป็นต้องมีการเริ่มต้นด้วยการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ตั้งแต่วัยเรียน ซึ่งเป็นการวางแผนระยะยาวที่ต้องใช้เวลานานมาก และใช้ความพยายามอย่างมาก ผลตอบแทนที่ได้รับก็คุ้มค่า

สิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 : ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ข้อมูลด้านอาชีพ เป็นข้อมูลที่มีขอบข่ายกว้างขวางมาก ซึ่งขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีพพอสรุปได้ดังนี้

1. แนวโน้มของตลาดแรงงาน

เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการผู้ทำงานในด้านต่างๆ ในปัจจุบัน และการพยากรณ์ที่จะมีความต้องการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในอนาคต

2. ลักษณะงาน

งานที่จะต้องทำเป็นประจำมีลักษณะอย่างไร ผู้ทำงานจะต้องทำอะไรบ้าง เป็นงานที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลินหรือก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย งานใหญ่หรืองานเล็ก มีความรับผิดชอบที่สำคัญหรือไม่ ต้องเกี่ยวข้องกับตัวเลข สิ่งของ หรือคน ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์มากหรือไม่ ต้องนั่งทำงาน ยืนทำงาน ต้องเดินทางหรือไม่

3. สภาพแวดล้อมของงาน

ได้แก่ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของงาน เช่น ร้อน เย็น ชื้น แห้ง เปียก ฝุ่นละออง สกปรก เสียงดัง ในอาคาร กลางแจ้ง ในโรงงาน มีสารพิษ มีสารกัมมันตรังสี มีความขัดแย้ง เป็นต้น

4. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

อายุ ได้มีการกำหนดช่วงอายุในการทำงานและเกษียณไว้อย่างไร เพศ อาชีพนั้นๆ โดยทั่วไปเป็นอาชีพสำหรับเพศหญิงหรือเพศชาย หรือให้โอกาสแก่ทั้งหญิงทั้งชาย หรือให้โอกาสแก่เพศใดเพศหนึ่งมากกว่า

5. การเข้าประกอบอาชีพ

การเข้าประกอบอาชีพต้องมีวิธีการอย่างไร โดยการสมัครงานกับนายจ้างด้วยตนเอง ต้องมีการสอบสัมภาษณ์หรือต้องสอบข้อเขียนด้วย ถ้าเป็นการประกอบอาชีพอิสระต้องใช้ทุนทรัพย์เพื่อดำเนินกิจการอย่างน้อยเพียงใด

6. รายได้

ในการประกอบอาชีพนั้นๆ จะมีรายได้เป็นวัน สัปดาห์ เดือน ปี โดยเฉลี่ยแล้วเป็นเงินเท่าใด

7. ความก้าวหน้า

อาชีพนั้นๆ จะมีความก้าวหน้าเพียงใด จะต้องมีการศึกษาอบรมเพิ่มเติม มีความสามารถหรือประสบการณ์อย่างไรจึงจะได้เลื่อนขั้นขึ้นมาน้อยเพียงใด การประกอบอาชีพเดิมนำไปสู่อาชีพใหม่หรือไม่

8. การกระจายของผู้ประกอบอาชีพ

มีผู้ประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด และกระจายอยู่ทั่วประเทศหรือมีอยู่เพียงบางจังหวัด ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ผู้ประกอบอาชีพที่ใดก็ได้หรือจะต้องอยู่ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ

9. ข้อดีและข้อเสีย

อาชีพแต่ละอย่างย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจและความต้องการของผู้ประกอบอาชีพของแต่ละคน งานบางอย่างอาจมีการทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันเสาร์ - อาทิตย์ หรือ วันหยุด และการเดินทางไปปฏิบัติในท้องที่อื่นๆ งานบางอาชีพมีความมั่นคงกว่างานอาชีพอื่นๆ ฯลฯ

ประการที่ 2 : ปัจจัยภายใน ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล อาทิ ความสนใจ บุคลิกภาพ สติปัญญา ความถนัด ทักษะ ความสัมฤทธิ์ผล ประสบการณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ผล ความรับผิดชอบ ความอดุสาหะ ความตรงต่อเวลา ความอบอุ่น ระดับการกล้าเสี่ยง ความเป็นคนเปิดเผย ความไม่ยึดหยุ่น ความแกร่งของจิตใจ ความรู้สึกเกี่ยวกับคุณค่าแห่งตน ความสามารถในการตัดสินใจ วุฒิภาวะทางอาชีพ เพศ เชื้อชาติ อายุ ความแข็งแรงของร่างกาย สุขภาพ ฯลฯ

ปัจจัยเกี่ยวกับโครงสร้างของค่านิยม อาทิ ค่านิยมทั่วไป ค่านิยมทางการงาน จุดมุ่งหมายชีวิต จุดมุ่งหมายทางอาชีพ การรับรู้เกียรติและชื่อเสียงของอาชีพ ทศนคติต่ออาชีพต่างๆ ความเข้าใจอาชีพที่เกี่ยวกับคน/ข้อมูล จริยธรรมในการทำงาน การใช้เวลาว่าง ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการกฎเกณฑ์ ความต้องการสนับสนุน/ช่วยเหลือ ความต้องการอำนาจ ความมั่นคง ความปลอดภัย การทำงานให้เป็นประโยชน์กับผู้อื่น ฯลฯ

จะทราบได้อย่างไรว่าอาชีพไหนเหมาะสมกับแต่ละคน

คนเรามีความถนัด ความสามารถ และความสนใจในงานอาชีพแตกต่างกัน บางคนเหมาะที่จะทำงานด้านหัตถกรรม บางคนเหมาะสมที่จะทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล หรืองานที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ ส่วนบางคนอาจจะเหมาะสมที่จะทำงานเกี่ยวกับการสอนดนตรี การช่วยเหลือติดต่อประชาชน เหล่านี้เป็นต้น แต่ละคนมีพรสวรรค์ไม่เหมือนกัน ไม่สามารถทำงานชนิดเดียวกันได้หมดทุก

คน ข้อสำคัญก็คือ ต้องรู้จักตัวเอง และรู้จักงานอาชีพต่างๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งพิจารณาดูว่ามีงานอะไรบ้างที่ชอบและสนใจมากที่สุด และงานนั้นๆ เหมาะสมกับอุปนิสัยและบุคลิกลักษณะของตนเองหรือไม่

ปัญหาที่ตัดสินใจเลือกอาชีพของผู้สมัครงาน

1. ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการประกอบอาชีพต่างๆ ขาดทักษะและรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับโลกอาชีพ เช่น ลักษณะของงานอาชีพ กระบวนการทำงานในงานอาชีพนั้นๆ ความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน และความต้องการของตลาดแรงงานในงานสาขาอาชีพนั้นๆ
2. ผู้สมัครงาน ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แนะนำ แนะนำอาชีพ แนะนำการศึกษาต่อ และการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน
3. ผู้สมัครงาน จะต้องรู้ขีดความสามารถ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ และความพร้อมในการเลือกประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง
4. ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ผู้สมัครงานจะต้องมีความรู้ในเรื่องปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลตั้งแต่การเลือกเรียนต่อหรือศึกษาเพิ่มเติมในสาขาวิชาที่ใช้เงินทุนจำนวนน้อย และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการฝึกพัฒนาฝีมือตนเองเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นคุณลักษณะเด่นในการสมัครงาน

สรุปข้อแนะนำก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพ

1. ผู้ตัดสินใจเลือกอาชีพควรรู้จักตนเองให้ดีเสียก่อน โดยเฉพาะในด้านอุปนิสัย ความรู้ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกลักษณะ สุขภาพ นิสัย ทักษะเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ฯลฯ
2. ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ลักษณะของงานอาชีพ ค่าจ้าง สวัสดิการ ความก้าวหน้า และความมั่นคงของงาน ตลอดจนความต้องการของตลาดแรงงาน ฯลฯ

องค์ประกอบก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป.: ออนไลน์) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพว่า ก่อนตัดสินใจในอนาคตต้องการประกอบอาชีพใดนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่างที่ควรนำมาพิจารณากันอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ โดยมีข้อคิดในการตัดสินใจเลือกทาศึกษาต่อ ดังนี้

1. รู้จักตนเอง

1.1 บุคลิกภาพ

คือ ลักษณะและคุณสมบัติทั้งร่างกายและจิตใจ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยา การแสดงออก อารมณ์ น้ำเสียง การพูดจา ไหวพริบ ความเชื่อมั่น รวมทั้งรู้จักทักษะความสามารถพิเศษ ความถนัดที่แท้จริง ทักษะ และค่านิยมของตนเองด้วย การค้นพบตนเองใน

ด้านนี้มีวิธีการมากมาย วิธีง่ายที่ไม่เสียเวลามาก ได้แก่ การทำแบบทดสอบต่างๆ ซึ่งจะมีแบบทดสอบความสนใจ ความถนัด ค่านิยม บุคลิกภาพ ฯลฯ

1.2 ความชอบหรือความสนใจ

ในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เราควรนำเอาผลการสำรวจในด้านต่างๆ มาประมวลเพื่อประกอบการพิจารณา เช่น มีบุคลิกภาพแบบใด ความสามารถด้านใด ชอบทำกิจกรรมอะไร สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เราพิจารณาตนเองได้ว่าเราควรประกอบอาชีพอะไร หากเลือกอาชีพใดได้ตรงกับคุณสมบัติของตนเองแล้ว จะทำให้ประกอบอาชีพนั้นอย่างมีความสุข มีผลงานที่มีประสิทธิภาพน่าพอใจ ซึ่งคนแต่ละคนมีความชอบและความสนใจที่แตกต่างกัน

1.3 ความถนัด

การที่บุคคลจะวางแผนในอนาคตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับตัวเองได้นั้น สิ่งหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญ คือบุคคลต้องรู้จักความถนัดของตนเอง ทุกคนมีความถนัดในแต่ละด้านแตกต่างกันไป เมื่อเราทำสิ่งใดก็จะทำให้เรามีความสุข และเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง การรู้จักจัดตัวของตัวเองจะช่วยให้เราพัฒนาได้ถูกต้อง และเรียนรู้ที่จะปรับปรุงด้านที่ไม่ถนัด ความถนัดและความสนใจมักเป็นสิ่งที่คู่กันไป ความถนัดนี้อาจสังเกตได้จากการที่บุคคลทำกิจกรรมใดหรือสิ่งใดแล้วทำได้ดี คล่องแคล่ว ทำแล้วประสบความสำเร็จ

1.4 สติปัญญาและความสามารถ

การที่จะดูว่าสติปัญญาหรือความสามารถดีหรือไม่ดี อาจดูได้จากระดับคะแนนหรือผลการเรียนที่ผ่านมาว่าในแต่ละวิชาเป็นอย่างไร ถ้าได้ระดับการเรียนหรือผลการเรียนในวิชานั้นสูง ก็แสดงว่าระดับสติปัญญาหรือความสามารถในการเรียนวิชานั้นสูง แต่ถ้าระดับคะแนนหรือผลการเรียนในวิชานั้นต่ำ ก็แสดงว่าสติปัญญาหรือความสามารถในวิชานั้นต่ำ สิ่งหนึ่งที่เรารู้ คือ รู้ว่าตนเองมีความสามารถด้านใดบ้าง เพราะสิ่งนี้จะช่วยทำให้เราเลือกแนวทางเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด เราควรคำนึงว่าเราไม่จำเป็นต้องเก่งด้านที่เหมือนกับคนอื่น เพียงแต่มีความสามารถในด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว แต่เชี่ยวชาญในทักษะด้านนั้นๆ มากก็พอแล้ว

1.5 เป้าหมายในชีวิต

ควรตั้งเป้าหมายในอนาคตว่า ต้องการประกอบอาชีพใด เพื่อจะได้ศึกษาต่อในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ มีความถนัดและสอดคล้องกับบุคลิกของตน ควรใส่ใจที่จะวางแผนชีวิตได้ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกสาขาวิชาเรียน การเลือกอาชีพ ส่วนใหญ่จะเรียนตามที่โรงเรียนกำหนด เรียนตามเพื่อน ตามความนิยมของสังคม สิ่งเหล่านี้ทำให้เราไม่ทราบว่าทำอะไรกับอนาคตของตนเอง การวางแผนชีวิตเป็นสิ่งสำคัญ เราควรรู้ว่าตนเองต้องการทำอะไรกับชีวิตตนเอง จะไปทางไหนและไปอย่างไร ทั้งนี้การวางแผนชีวิตต้องอยู่บนรากฐานของความเป็นจริงของแต่ละบุคคลด้วย

1.6 สภาพทางเศรษฐกิจและครอบครัว

พิจารณาว่าฐานะทางบ้านเป็นอย่างไร พ่อที่จะส่งเสียให้ศึกษาต่อได้เพียงใด เพราะการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปนั้น บางสาขาวิชาจำเป็นต้องใช้ทุนในการศึกษามาก แต่บางสาขาวิชาอาจใช้เวลาในการศึกษาระยะสั้นๆ ใช้ทุนในการศึกษาไม่มาก ทั้งนี้แล้วแต่สถานศึกษาหรือสาขาวิชาที่เลือกเรียน

1.7 ค่านิยม

การที่บุคคลจะวางแผนอนาคตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับตัวเองได้นั้น สิ่งหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญมากก็คือ ต้องรู้ค่านิยมในงานที่ตนยึดไว้เป็นหลักสำคัญ ค่านิยมในตนเองต่อการเลือกแนวทางต่างๆ ในชีวิตของเราเสมอ การสำรวจค่านิยมในงาน จะช่วยชี้นำไปสู่อาชีพที่ตรงกับความต้องการของเรา มีโอกาสประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานสูง แต่ทั้งนี้เราควรนำคุณสมบัติในด้านอื่นๆ มาประกอบกับค่านิยมของตนเองด้วย เพื่อช่วยให้การพิจารณาอาชีพที่เราควรเลือกทำเมื่อจะไปประกอบอาชีพในอนาคตอีกด้วย

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (ม.ป.ป.: ออนไลน์) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัยรุ่นกับการเลือกอาชีพ ไว้ว่า คนทุกคนต้องประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่ควรเลือกแนวทางการศึกษาเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต บางคนอาจเริ่มแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพแล้ว เลือกการศึกษา เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพต่อไป หรือการเลือกอาชีพเป็นเรื่องที่สำคัญและทำให้วัยรุ่นเกิดความสับสนได้ เนื่องจากในเรื่องนี้จะมีผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ มาก นับตั้งแต่บุคคลที่ใกล้ชิดที่สุดและมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากที่สุด คือ พ่อ แม่ บุคคลอื่นๆ ภายในครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน เนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นไทยยังอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของระบบการศึกษา สติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความนิยมของท้องถิ่น โรงเรียน และสังคมส่วนรวม และวัยรุ่นเองก็ยังไม่ตระหนักชัดในความสนใจ ความถนัด ความต้องการ และลักษณะบุคลิกภาพของตนเองอย่างแท้จริงในการตัดสินใจเลือกอาชีพ วัยรุ่นจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความถนัดส่วนตัว คนเราแต่ละคนมีความถนัดไม่เหมือนกัน การได้ทำงาน หรือประกอบอาชีพที่ตนถนัด โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานหรืออาชีพนั้นย่อมมีมาก ตรงข้ามถ้าได้ทำงานที่ตนเองไม่ถนัด นอกจากจะทำได้ไม่ดีเท่าที่ควรแล้ว ยังทำให้ขาดความสุขในการทำงานนั้นๆ อีกด้วย ความถนัด ส่วนตัว เป็นสิ่งที่วัยรุ่นจะต้องค้นหาให้พบในตนเอง โดยจะต้องพิจารณาอย่างถ่องแท้ ไม่ใช่พิจารณาโดยผิวเผิน จากความชอบความสนใจเพียงอย่างเดียว คนบางคนมีความชอบ มีความสนใจ แต่อาจจะไม่มีความถนัดก็เป็นได้ ความถนัดจึงเป็นความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ดีเป็นพิเศษ เช่น ความถนัดทางตัวเลข ความถนัดในการพูด การใช้ภาษา ความ

ถนัดในการแสดง ถึงแม้ว่าการทำงานใดๆ ย่อมต้องอาศัยการฝึกฝน การมีความรู้เบื้องต้น แต่ความถนัดก็ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำงานให้ได้ดี

2. ความสนใจ ความชอบในอาชีพนั้นๆ โดยความเป็นจริงแล้วในวัยรุ่นมักจะสนใจและชอบอาชีพที่เด่นและโก้ มากกว่าจะพิจารณาอาชีพต่างๆ ที่มีความสามารถหรือมีแนวโน้มที่จะถนัดในอาชีพนั้น ความสนใจ ความรักในการที่จะประกอบอาชีพนั้น ก็มีผลสำคัญอยู่บ้าง แต่ถ้าสนใจแล้วไม่ถนัดเลย ก็ไม่สามารถทำให้อาชีพนั้นเจริญก้าวหน้าได้ เช่น วัยรุ่นหลายคนที่สนใจอาชีพที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์กลไก แต่กลับมีความถนัดในการพูด การใช้ภาษา ไม่ถนัดในด้านการใช้เครื่องมือเครื่องไม้ต่างๆ ก็ไม่ควรเลือกอาชีพในด้านนี้ เพราะการทำให้สิ่งที่ไม่มีความถนัดจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ยาก

3. การเลือกอาชีพตามความคาดหวังของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องเลือกอาชีพตามที่พ่อแม่คาดหวังเพียงเพื่อให้พ่อแม่พอใจ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยาวรุ่นจะต้องพิจารณาให้ดี การเลือกอาชีพโดยตามใจพ่อแม่ ไม่พิจารณาถึงความพอใจ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง อาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ คำแนะนำของพ่อแม่ที่เต็มเปี่ยมด้วยความรัก และปรารถนาดี ประกอบกับความรู้และประสบการณ์ชีวิต ย่อมเป็นคำแนะนำที่ดี มีประโยชน์ต่อเรา แต่การตัดสินใจขั้นสุดท้าย วัยรุ่นจะต้องมีแผน การเลือกอาชีพที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยจะต้องพิจารณาข้อมูลต่างๆ ให้รอบคอบ

4. การเลือกอาชีพตามเพื่อนในช่วงวัยรุ่น เพื่อนจะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อชีวิตเรามากที่สุด ดังนั้นจึงมีวัยรุ่นเป็นจำนวนมากที่ตัดสินใจเลือกเรียนเพื่อการประกอบอาชีพตามเพื่อน เพียงเพราะว่าต้องการเรียนหรืออยู่รวมกลุ่มเดียวกับเพื่อนที่ใกล้ชิด เพื่อนอาจให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ แต่เราจำเป็นต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับตนเองมากที่สุด

5. โอกาสที่จะเข้าทำงาน ในปัจจุบันในการเลือกเรียนอะไรก็ตาม เราจะต้องคำนึงถึงโอกาสที่จะทำงานด้วย เช่น อาชีพครูในปัจจุบันจะมีการแข่งขันเพื่อสอบคัดเลือกเข้าทำงาน โดยมีผู้สมัครจำนวนมาก มีตำแหน่งน้อย โอกาสที่จะเข้าทำงานจึงยาก ถ้าเราจะเลือกเรียนเพื่อประกอบอาชีพนี้ก็ต้องมั่นใจตนเอง ว่ามีระดับสติปัญญา มีความสามารถสูงกว่าธรรมดา เพื่อจะมีโอกาสที่จะได้งานทำ

6. การเลือกอาชีพ จำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหาในด้านสุขภาพด้วย คนที่สายตาสั้นไม่ควรเลือกอาชีพที่จะต้องใช้สายตามาก หรือในการประกอบอาชีพบางอย่าง ไม่รับคนที่มียาเสพติดในทางสุขภาพ เช่น อาชีพแอร์โฮสเตส คนที่มีปัญหาสุขภาพ เช่น โรคภูมิแพ้ฝุ่น แพ้ผงละออง ไม่ควรเลือกอาชีพที่ทำให้ต้องอยู่กับสิ่งที่จะทำให้เกิดแพ้ เช่น อาชีพช่างตัดผม เสริมสวย ช่างก่อสร้าง เป็นต้น

7. สถิติปัญญาหรือความสามารถ การเรียนวิชาชีพชั้นสูง จำเป็นต้องอาศัยสติปัญญาดี ซึ่งอาจดูได้จากระดับคะแนนหรือผลการเรียนที่ผ่านมา นอกจากนั้น การสอบได้คะแนนสูงๆ ในวิชาใดก็พอจะชี้ให้เราได้ว่า มีแนวโน้มที่จะเรียนได้ดี มีความสามารถสูงในวิชานั้น ซึ่งควรนำมาพิจารณาเพื่อการตัดสินใจด้วย

8. ทุนทรัพย์ในการเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพนั้นๆ เช่น ถ้าเราต้องการเป็นวิศวกรเราต้องเรียนวิศวกรรมในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องใช้ทุนทรัพย์มาก ผู้ปกครองมีทุนเพียงพอให้เราเรียนต่อได้หรือไม่ เราจะสามารถหาทุนได้จากแหล่งใด

9. ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพที่เลือก โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับลักษณะงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพนั้น แนวโน้มในอนาคต รายได้หรือผลตอบแทน ข้อจำกัดและความเสี่ยง โอกาสก้าวหน้า วัยรุ่นจะต้องรู้จักนำข้อมูลหลายๆ ด้าน มาเปรียบเทียบแล้วจึงตัดสินใจ นอกจากนั้นวัยรุ่นควรพิจารณาความรู้สึกของตนเองให้ถ่องแท้ เนื่องจากในช่วงวัยรุ่น ความสนใจและความต้องการอาจจะมีลักษณะที่หิวหว่า ไม่มีการไตร่ตรองโดยแท้จริง การเลือกอาชีพนอกจากจะต้องพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว เรายังพบว่า ลักษณะการเลือกอาชีพของวัยรุ่นมักเลือกเพราะอิทธิพลจากสื่อมวลชน ผู้ปกครอง และเพื่อนฝูง อีกด้วย ลักษณะการเลือกอาชีพของวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และแง่มุมที่ควรคิดพิจารณา คือ

9.1 การเลือกอาชีพที่มีความโก้เก๋ และการผจญภัย ซึ่งเป็นอาชีพที่เด็กหนุ่มสาวส่วนใหญ่ปรารถนา เช่น นายทหาร ล่าม แอร์โฮสเตส ผู้เชี่ยวชาญการเสริมสวย นักหนังสือพิมพ์ ฯลฯ เนื่องจากเห็นว่า งานเหล่านี้โก้เก๋ น่าตื่นเต้น ภาพยนตร์และโทรทัศน์ก็จะเสนอแต่ภาพดีๆ สวยๆ งามๆ ทำให้วัยรุ่นไม่ได้รับแนวทางที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในงานเหล่านี้อย่างแท้จริง งานเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ ความถนัด จึงจะประสบความสำเร็จ บางครั้งวัยรุ่นมองเห็นลักษณะอาชีพเหล่านี้อย่างฉาบฉวย ทำให้คิดว่าเป็นงานสบาย และโก้

9.2 การเลือกอาชีพที่เด่นในสังคม เช่น การเป็นดารา นักร้อง ผู้ประกาศข่าวที่ว๊ นายแบบ นางแบบ มืองค์ประกอบต่างๆ ที่ต้องพิจารณามาก นับตั้งแต่ความชอบ ความสามารถ ความอดทน โอกาสที่จะได้งานเหล่านี้ และสิ่งสำคัญที่วัยรุ่นไม่ได้คิดก็คือ ลักษณะงานของอาชีพเหล่านี้เป็นงานที่ไม่มีเวลาเป็นของตัวเอง ต้องมีผู้สนับสนุนจึงจะมีโอกาสที่จะเด่นได้ นอกจากนั้น ในการทำงานก็ไม่สามารถเลือกเวลาได้ บางครั้งดาราอาจต้องทำงานในเวลากลางคืน อดหลับอดนอน ต้องลงไปอยู่น้ำคร่ำ ตามคำสั่งของผู้กำกับ ซึ่งจะเห็นว่าอาชีพนี้ไม่ได้เป็นอาชีพที่มีแต่ความสวยงามเพียงด้านเดียวอย่างที่เห็น

9.3 การเลือกอาชีพเพื่อให้เป็นที่พอใจของพ่อแม่ หรือการเลือกอาชีพตามเพื่อน เป็นสิ่งหนึ่งที่วัยรุ่นควรพิจารณาอย่างรอบคอบ คำแนะนำของบิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของลูก รวมทั้งเพื่อนสนิทและครูบาอาจารย์ด้วย คำแนะนำของบิดามารดาและเพื่อนควรนำมาเป็น

ข้อคิดพิจารณา เพราะบุคคลเหล่านี้มีความรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งความหวังดี แต่ก็ไม่ควรเลือกโดยไม่พิจารณาข้อมูลให้รอบคอบ

9.4 การเลือกหรือมุ่งหวังการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งเพียงอย่างเดียว เมื่อไม่มีโอกาสทำงานนั้น ก็จะมีผิดหวัง เช่น ถ้าต้องเป็นแพทย์เพียงอย่างเดียว เมื่อพบว่าตนเองไม่สามารถเป็นแพทย์ได้ ก็อาจจะคิดว่าไม่มีงานอื่นๆ อีก ทางที่ผู้วิจัยรุ่นควรได้พิจารณาถึงงานอื่นๆ ที่ตนเองอาจมีความชอบ ความพอใจ ความถนัดตรงลงมา ดังนั้นควรพิจารณาไว้หลายๆ อาชีพ และสนใจหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา

9.5 ไม่ต้องการเลือกเรียนวิชาอาชีพ โดยมีค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพวิชาการชั้นสูง วัยรุ่นควรเลือก แนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของตนเอง มากกว่าการให้ค่านิยมกับการเรียนต่อวิชาการชั้นสูง เพื่อการประกอบวิชาชีพชั้นสูง เช่น การเรียนเพื่อเป็นแพทย์ สถาปนิก วิศวกร ฯลฯ

โดยความเป็นจริงแล้ว วัยรุ่นควรพิจารณาในด้านความพร้อมของตนเองในหลายๆ ด้าน นอกเหนือ จากความถนัด ความสนใจ เช่น สถานภาพทางการเงิน ระยะเวลาที่ต้องเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ วัยรุ่น ที่มีความถนัด ความสนใจในด้านไฟฟ้า แต่สภาพทางบ้านไม่สามารถที่จะส่งให้เรียนต่อในวิชาชีพชั้นสูง เช่น วิศวกรรมไฟฟ้าได้ ก็ควรเลือกเรียนหลักสูตรระยะสั้น ช่างไฟฟ้า หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ช่างไฟฟ้า) การเรียนวิชาชีพไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใดๆ ไม่ใช่เรื่องน่าอับอาย หรือเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย หลักสูตรต่างๆ ที่จัดให้เรียนอาจมีระยะเวลาต่างกัน แต่วิชาชีพเหล่านี้เมื่อได้ศึกษาหรือเข้าเรียนแล้ว ย่อมสามารถฝึกทักษะตนเองให้มีความรู้และประสบการณ์เพิ่มพูนขึ้นได้

ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland อ้างใน ดุสิต กิ่งสุคนธ์, 2551: 6) เป็นผู้สร้าง "แบบสำรวจความพอใจในอาชีพ" (The Vocational Preference Inventory) ได้สร้าง "ทฤษฎีการเลือกอาชีพ" ขึ้น โดยมีความคิดพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

1. บุคลิกภาพของบุคคลทั่วไปแบ่งได้เป็น 6 ลักษณะตามความสนใจอาชีพประเภทต่างๆ ต่อไปนี้ คือ งานช่างฝีมือและกลางแจ้ง งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค งานบริการการศึกษาและสังคม งานสำนักงานและเสมียน งานจัดการและค้าขาย งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรม บุคลิกภาพแต่ละลักษณะเป็นผลจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ กับแรงผลักดันส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ศักดิ์ตระกูล บิดา มารดา ระดับชั้นทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และความรู้สึกชอบหรือไม่

ชอบนี้จะกลายเป็นความสนใจ และจากความสนใจจะนำไปสู่ความสามารถเฉพาะ ท้ายที่สุดความสนใจและความสามารถเฉพาะจะกำหนดให้บุคคลคิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน

2. สิ่งแวดล้อมของบุคคลก็แบ่งได้เป็น 6 อย่างตามความสนใจอาชีพประเภทต่างๆ ข้างต้น เช่นเดียวกัน สิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างนี้ถูกครอบงำโดยบุคลิกภาพ และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาและความกดดันบางประการและโดยเหตุที่บุคลิกภาพต่างกัน ทำให้ความสนใจและความถนัดต่างกันด้วย บุคคลจึงมีแนวโน้มจะหันหาหาบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้น บุคคลในกลุ่มเดียวกันจึงมักจะมีอะไรคล้ายกัน

3. บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถของเขา ทั้งยังเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงทัศนคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา

4. พฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้เมื่อเราทราบบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมบุคคลก็จะทำให้เราทราบถึงผลที่จะติดตามมาด้วย ซึ่งได้แก่ การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนงาน ความสำเร็จในอาชีพ ความสามารถเฉพาะ พฤติกรรมทางการศึกษาและสังคม

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการเลือกอาชีพของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ จะแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 6 ประเภท ตามลักษณะความสนใจในอาชีพ คือ พวกชอบความเป็นจริง พวกที่มีสติปัญญาดี พวกชอบศิลปะ พวกชอบเข้าสังคม พวกที่มีความทะเยอทะยาน พวกชอบระเบียบแบบแผนและบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่เหมือนจะเลือกทำงานร่วมกัน รวมทั้งจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน จะเห็นได้ว่าการเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพ และเป็นการกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรนนท์ ไวยศรีแสง (2552) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ บริษัทหรือห้างร้านเอกชนเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ อาชีพทำงานส่วนตัวหรือประกอบอาชีพอิสระ อาชีพราชการ อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพองค์กรระหว่างประเทศ และอันดับสุดท้าย คือ อาชีพอื่นๆ เช่น งานบริการ เป็นต้น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ คณะ ภูมิลำเนา และบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง คาดหวังในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ได้แก่ เพศ สถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัย เกรดเฉลี่ย อาชีพบิดาหรือผู้ปกครอง อาชีพมารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ปัจจัยการจูงใจด้านองค์กร ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

พรรณวดี สถิตถาวร และประจวบ เพิ่มสุวรรณ (2553) ได้ศึกษาทัศนคติของคนรุ่น Gen Y ต่อการทำงานในระบบราชการ โดยทำการศึกษาข้อมูลจากคนรุ่น Gen Y ที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี - โท มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตกล้วยน้ำไท ที่มีอายุระหว่าง 18 - 32 ปี จำนวน 400 คน พบว่าคนรุ่น Gen Y มีทัศนคติต่อการทำงานในระบบราชการอยู่ในระดับปานกลาง อันเนื่องมาจากการราชการยังมีอุปสรรคหรือมีข้อจำกัดการทำงานหลายประการ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการทำงานของคนกลุ่ม Gen Y พบว่า พฤติกรรมที่เป็นจริงมากที่สุด ใน 3 อันดับ ของคนกลุ่ม Gen Y คือ ต้องการเงินเดือนหรือค่าจ้างมากที่สุด ต้องการแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และชอบงานที่ทำท้าทายและพบสิ่งใหม่ๆ

เมื่อพิจารณาปัจจัยการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนต่อการทำงานในระบบราชการ พบว่าคนกลุ่ม Gen Y ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนต่อการทำงานในระบบราชการจากปัจจัยทางด้านการพัฒนาและปฏิรูประบบราชการ และจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยการส่งเสริมและสนับสนุนจากครอบครัว ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอยู่ในระดับน้อย สำหรับด้านทัศนคติต่อการทำงานในระบบราชการ คนกลุ่ม Gen Y เห็นว่า การทำงานในระบบราชการไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเติบโตในอาชีพได้อย่างก้าวกระโดด มีระเบียบ ขั้นตอนในการทำงานที่ล่าช้าและไม่ยืดหยุ่น เป็นอาชีพที่มีการทุจริต โกงกินได้ง่าย และสามารถมีเวลาอยู่กับครอบครัวมากกว่าอาชีพอื่นๆ

กระทรวงแรงงาน, กรมการจัดหางาน, กองวิจัยตลาดแรงงาน (2554) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำภายหลังสิ้นสุดการใช้สิทธิของผู้ประกันตนกรณีว่างงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.8 มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี มากที่สุด ร้อยละ 38.7 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 25.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพ/งานใหม่ ร้อยละ 62.5 โดยเป็นอาชีพ/งานใหม่ในภาคบริการมากที่สุด สำหรับผู้ที่ว่างงาน ร้อยละ 37.2 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.8 อายุระหว่าง 30 - 39 ปี ร้อยละ 30.4 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและปริญญาตรี ร้อยละ 25.5 เท่ากัน ส่วนสาเหตุของการว่างงาน เนื่องจาก ไม่มีงานถูกใจ อายุมาก มีปัญหาสุขภาพ งานไม่ตรงกับวุฒิการศึกษา และดูแลคนในครอบครัว โดยกลุ่มตัวอย่างต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐในเรื่อง การหางานให้ทำ การสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพ และการฝึกอบรม ผู้ที่มีงาน/อาชีพใหม่แล้ว ต้องการความช่วยเหลือในเรื่องเงินทุนประกอบอาชีพ การหางานให้ทำ และการฝึกอาชีพ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้, กองแผนงาน, งานวิจัยสถาบัน (2556) ได้ทำการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2554 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 4,289 คน เป็นบัณฑิตที่มีงานทำ ร้อยละ 74.35 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.24 ยังไม่ได้งานทำและมีได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 20.96 และศึกษาต่อ ร้อยละ 3.45 โดยบัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 51.76 ได้รับเงินเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 36.43 ทำงานตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาร้อยละ 70.36 ส่วนบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำยังไม่ประสงค์ทำงาน ร้อยละ 44.16 ซึ่งปัญหาในการหางานทำเหตุผลมาจากขาดคุณสมบัติ ร้อยละ 26.34 บัณฑิตที่มีงานทำมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 52.59 และไม่พึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 47.41 มีสาเหตุมาจากขาดความก้าวหน้ามากที่สุด บัณฑิตที่มีงานทำใช้ระยะเวลาในการหางานทำ คือ ระยะเวลา 1 - 3 เดือน ร้อยละ 48.77 ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานระดับปานกลาง ร้อยละ 36.28 สาขาที่บัณฑิตต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสาขาใหม่ ร้อยละ 63.57 ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำของบัณฑิต คือ ด้านคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 53.54 ปัจจัยที่ช่วยให้ได้งานทำของบัณฑิต คือ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ร้อยละ 36.40

วราภรณ์ ศรีบุญ (2556) ได้ศึกษาความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี พิจารณาจาก (1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ โดยผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุระหว่าง 22 - 25 ปี มีผลการศึกษาตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป โดยผลการศึกษาจะพิจารณาจากสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และประสบการณ์ (2) ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ได้แก่ บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม

สำหรับคุณลักษณะที่เป็นที่ต้องการ ได้แก่ (1) ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ในการคัดเลือกจะพิจารณาถึงบุคลิกภาพ เชาว์ปัญญา การวางตัวในระหว่างการสัมภาษณ์ ความมั่นใจ ความกล้าคิด กล้าตัดสินใจ ทักษะ (2) ด้านความรู้เชิงวิชาการ พบว่า มีความต้องการแรงงานที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีผลการศึกษาเฉลี่ยขั้นต่ำ 2.00 ขึ้นไป มีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ (3) ด้านความสามารถในทางทักษะ พบว่า มีทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางภาษาอังกฤษ ทักษะในการติดต่อประสานงาน ทักษะในการติดต่อสื่อสาร (4) ด้านความต้องการทางคุณธรรมจริยธรรม พบว่า มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความอดทน มีความเสียสละ มีความละเอียดรอบคอบ มีความตรงต่อเวลา

ส่วนปัญหาที่พบในการรับบัณฑิตจบใหม่เข้ามาทำงาน ได้แก่ มีการโยกย้ายงานบ่อย ขาดทักษะทางภาษาอังกฤษ ขาดทักษะคอมพิวเตอร์พื้นฐานใช้งาน ไม่สามารถใช้โปรแกรมพื้นฐาน

ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ขาดทักษะในการพิมพ์ดีด ขาดการวางแผนอาชีพ จึงทำให้ขาดเป้าหมายในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ม.ป.ป.: ออนไลน์) ได้จัดทำรายงานสรุปสถานภาพการทำงานของบัณฑิต ประจำปี 2557 สถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด พบว่า มีบัณฑิตทั้งหมด 12,639 คน ทำงานแล้ว 9,398 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ 2,974 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 และกำลังศึกษาต่อ จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11 โดยบัณฑิตที่ทำงานแล้ว ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 63.45 ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 19.17 ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ ร้อยละ 9.69 รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.91 พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ ร้อยละ 0.66 และอื่นๆ ร้อยละ 4.13 ระยะเวลาการได้งานของบัณฑิต มีผู้ที่หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 23.21 ระยะ 1 - 3 เดือน ร้อยละ 32.24 ระยะ 4 - 6 เดือน ร้อยละ 14.47 ระยะ 7 - 9 เดือน ร้อยละ 4.91 ระยะ 10 - 12 เดือน ร้อยละ 3.49 มากกว่า 1 ปี ร้อยละ 3.59 เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานทำระหว่างศึกษา ร้อยละ 18.10 สำหรับบัณฑิตที่ไม่มีการหางาน สาเหตุเนื่องมาจากยังไม่ประสงค์ทำงาน ร้อยละ 30.23 รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 39.00 หางานทำไม่ได้ ร้อยละ 17.08 และอื่นๆ ร้อยละ 13.69

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, สถาบันวิจัยและพัฒนา (2557) ได้ศึกษาสภาพการณ์งานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2556 พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรี ทำงานแล้ว ร้อยละ 74.34 ยังไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 24.66 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.00 โดยบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีงานทำแล้ว ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา 1 - 3 เดือน ร้อยละ 34.09 ส่วนใหญ่ได้ทำงานตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 61.70 โดยทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 61.26 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 61.02 สำหรับความพึงพอใจต่องานที่ทำ บัณฑิตมีความพึงพอใจ ร้อยละ 30.92 ไม่พอใจ ร้อยละ 21.10 และไม่ระบุ ร้อยละ 47.98 ซึ่งบัณฑิตที่ไม่พึงพอใจต่องานที่ทำเนื่องจากค่าตอบแทนต่ำ ความสามารถพิเศษต่างๆ ที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน เนื่องมาจากรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ซึ่งผู้ที่มีปัญหาในการหางานทำ มีสาเหตุมาจากหางานที่ลูกใจไม่ได้ สำหรับบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อหรือต้องการศึกษาต่อ มีเหตุผลในการตัดสินใจศึกษาต่อ คือ งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี โดยส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อที่สถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล และมีปัญหาในการศึกษาต่อเนื่องมาจากขาดแคลนเงินทุน

บัณฑิตระดับปริญญาโท ทำงานแล้ว ร้อยละ 93.10 ยังไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 5.75 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.15 บัณฑิตระดับปริญญาเอก ทำงานแล้ว ร้อยละ 95.83 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 4.17 โดยบัณฑิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอกที่มีงานทำแล้ว ส่วนใหญ่เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา ร้อยละ 67.90 และ 69.57 และได้ทำงานตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 92.56 และ 95.65 ตามลำดับ ทั้งบัณฑิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทำงานเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเช่นเดียวกัน โดยบัณฑิตระดับปริญญาโทได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่องานที่ทำ และส่วนที่ไม่พอใจงานที่ทำเนื่องจากขาดความมั่นคง บัณฑิตระดับปริญญาเอกได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท มีความพึงพอใจต่องานที่ทำ สำหรับในด้านความสามารถพิเศษต่างๆ ที่ช่วยให้บัณฑิตระดับปริญญาโทได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนบัณฑิตระดับปริญญาเอก คือ ด้านภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (2557) ได้รายงานข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิตในปีการศึกษา 2556 พบว่า ปีการศึกษา 2556 มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 4,164 คน และบัณฑิตได้ตอบแบบสอบถามภาวะการมีงานทำ จำนวน 2,919 คน เป็นบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ร้อยละ 63.68 ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 34.54 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.78 บัณฑิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 58.60 รองลงมาเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 25.61 และอื่นๆ ร้อยละ 6.34 บัณฑิตส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 9,000 บาท ร้อยละ 92.88 รองลงามีรายได้ 8,001 - 9,000 บาท ร้อยละ 3.92 และ 7,001 - 8,000 บาท ร้อยละ 1.41 โดยบัณฑิตได้งานทำภายใน 1 - 3 เดือน ร้อยละ 36.47 หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 28.89 และเป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานทำระหว่างศึกษา ร้อยละ 25.67 บัณฑิตสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 37.81 ระดับปานกลาง ร้อยละ 30.61 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 26.85 โดยบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 83.51 และได้ทำงานตรงกับสาขาที่จบ ร้อยละ 64.75 สำหรับบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ มีจำนวน 1,004 คน สาเหตุเนื่องมาจากรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 54.08 ยังไม่ประสงค์ทำงาน ร้อยละ 27.78 และหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 10.76 ส่วนบัณฑิตที่มีปัญหาในการหางานทำ เนื่องจากหางานที่ถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 47.81 ไม่ทราบแหล่งงาน ร้อยละ 17.93 และสอบเข้าทำงานไม่ได้ ร้อยละ 8.76

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา, ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (2558) ได้ศึกษาภาวะการดำเนินงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2556 พบว่า ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดจำนวน 6,830 คน เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี จำนวน 5,016 คน ปริญญาโท จำนวน 1,641 คน และปริญญาเอก จำนวน 173 คน โดยมีบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามภาวะการดำเนินงาน ระดับปริญญาตรี จำนวน 4,909 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.87 ระดับปริญญาโท จำนวน 1,396 คน คิดเป็นร้อยละ 85.07 และระดับปริญญาเอก จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 85.55

บัณฑิตระดับปริญญาตรี ได้งานทำ ร้อยละ 71.27 ทำงานแล้วและอยู่ระหว่างการศึกษาต่อ ร้อยละ 3.20 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 14.63 อยู่ระหว่างการศึกษาต่อ ร้อยละ 10.90 ซึ่งบัณฑิตที่ได้งานทำแล้ว ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 60.59 ได้งานทำทันที ร้อยละ 36.60 มีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 89.85 และทำงานตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 72.18

บัณฑิตระดับปริญญาโทมีงานทำ ร้อยละ 82.45 ทำงานแล้วและอยู่ระหว่างการศึกษาต่อ ร้อยละ 1.43 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 12.25 อยู่ระหว่างการศึกษาต่อ ร้อยละ 3.87 โดยบัณฑิตที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 48.59 ได้งานทำทันที ร้อยละ 36.70 ซึ่งบัณฑิตมีความพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 93.68 และทำงานตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 82.66

บัณฑิตระดับปริญญาเอก มีงานทำ ร้อยละ 85.81 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 13.51 อยู่ระหว่างการศึกษาต่อ ร้อยละ 0.68 โดยบัณฑิตที่ทำงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 72.44 ได้งานทำทันที ร้อยละ 33.07 ซึ่งบัณฑิตมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 96.85 และทำงานตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 96.06

โดยบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในด้านภาษาอังกฤษ เป็นลำดับแรก

มหาวิทยาลัยพายัพ, สำนักพัฒนาคุณภาพนักศึกษา (2558) ได้ศึกษาภาวะการดำเนินงานของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพายัพ รุ่นที่ 37 ปีการศึกษา 2557 พบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1,196 คน และบัณฑิตตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,066 คน คิดเป็นร้อยละ 89.13 เป็นผู้มีงานทำ ไม่นับรวมลาศึกษาต่อ และอื่นๆ จำนวน 736 คน คิดเป็นร้อยละ 74.80 ยังไม่มีงานทำ จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 โดยวิทยาลัยพระ

คริสต์ธรรมแมคคิลวารี มีร้อยละการมีงานทำสูงสุด คือ ร้อยละ 100.00 ส่วนคณะนิติศาสตร์ มีร้อยละการมีงานทำน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 15.00

บัณฑิตที่มีงานทำ ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 59.2 รองลงมา ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ/ธุรกิจของครอบครัว ร้อยละ 24.2 และรับราชการและพนักงาน/ลูกจ้างของรัฐ ร้อยละ 11.3 โดยบัณฑิตมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 90.7 และบัณฑิตได้ทำงานตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 69.3 ความรู้ความสามารถที่ทำให้ได้งานได้แก่ ด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 48.8 ระยะเวลาการได้งานหลังสำเร็จการศึกษา ใช้ระยะเวลา 1 - 3 เดือน ร้อยละ 37.5

บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน มีสาเหตุจากยังไม่ประสงค์ทำงานมากที่สุด ร้อยละ 41.5 โดยส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางานทำ ร้อยละ 61.7 และกลุ่มที่มีปัญหาในการหางานทำ มีปัญหาเนื่องจากหางานที่ถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 42.1

บัณฑิตที่ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ร้อยละ 56.7 โดยศึกษาต่อคณะนิติศาสตร์เป็นอันดับแรก ส่วนใหญ่ศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิมที่สำเร็จการศึกษา และศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อ เนื่องจากงานที่ต้องการใช้วุฒิที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 46.7

วิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล (2559) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2558 พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทำงานแล้ว ร้อยละ 44.12 และยังไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 54.68 บัณฑิตส่วนมากทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือทำงานในธุรกิจเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 63.14 บัณฑิตส่วนมากได้งานทำระหว่างศึกษาหรือเป็นงานเดิมก่อนเข้าศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 35.87 บัณฑิตส่วนมากได้งานทำตรงสาขา ร้อยละ 53.39 บัณฑิตได้เงินเดือนเฉลี่ยเดือนละ 15,020.64 บาท บัณฑิตที่มีงานทำแล้วส่วนมากมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 81.82 สาเหตุที่ทำให้บัณฑิตส่วนมากไม่พึงพอใจต่องานที่ทำมากที่สุด ได้แก่ ค่าตอบแทนต่ำ ร้อยละ 43.64 สาเหตุที่ทำให้บัณฑิตส่วนมากยังไม่ได้ทำงานมากที่สุด ได้แก่ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 44.97 บัณฑิตส่วนมากไม่มีปัญหาในการหางานทำ ร้อยละ 71.47 สาเหตุที่ทำให้บัณฑิตส่วนมากมีปัญหาในการหางานทำมากที่สุด ได้แก่ ไม่ทราบแหล่งงาน ร้อยละ 28.10

สุรพี โพธิ์สาราช (2562) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตนิติศาสตร์ สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่า มีบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาระหว่าง 1 สิงหาคม 2560 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 จำนวน 99 คน และมีบัณฑิตตอบแบบสอบถามจำนวน 70 คน คิดเป็น

ร้อยละ 70.71 จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา (ไม่นับรวมผู้ประกอบอาชีพอิสระ) จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 บัณฑิตมีงานทำตรงสาขาที่เรียน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86 ไม่ตรงสาขาที่เรียน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 บัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 บัณฑิตสำเร็จการศึกษาที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 บัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 บัณฑิตที่อุปสมบท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43 บัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 และบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57

จิตติยาภรณ์ เขาวรรากุล (2563) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของสถานประกอบการในศตวรรษที่ 21

ศตวรรษที่ 21 คือโลกยุคใหม่ของการเปลี่ยนแปลง ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่ถูกขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายคือการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ มีสถาบันการศึกษาเป็นกลไกในการผลิตบัณฑิตใหม่มีคุณลักษณะตามความคาดหวังของสังคมและตลาดแรงงาน สำหรับการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะบัณฑิต และคาดหวังผลิตบัณฑิตใหม่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ เป็นผู้ปฏิบัติงานในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ จากการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของสถานประกอบการ พบว่า มีคุณลักษณะการสื่อสาร รองลงมาคือการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์เทคโนโลยีสารสนเทศการคิดวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรม ภาวะผู้นำ การบริหารจัดการ การตัดสินใจ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเป็นผู้ประกอบการ การปรับตัวและอันดับสุดท้ายคือการจัดการตนเอง

คุณลักษณะของบัณฑิตเหล่านี้เป็นบทบาท หน้าที่และความท้าทายของสถาบันอุดมศึกษาในการวางแผนทางการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์สามารถดำรงชีวิตพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพด้านการบริหารธุรกิจท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงและการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รจนารถ ชูใจ, กมลพร แพทย์ชีพ และกรรณิการ์ กิจนพเกียรติ (2564) ได้ศึกษาคุณภาพบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ปีการศึกษา 2561 เพื่อสำรวจระดับคุณภาพบัณฑิตพยาบาล ที่จบจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ปีการศึกษา 2561 ตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต และสำรวจอัตลักษณ์บัณฑิตพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า คุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับดี ($\mu=3.90$, $\sigma=0.63$) เมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\mu = 4.14, \sigma = 0.65$) รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu = 3.95, \sigma = 0.65$) ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ($\mu = 3.72, \sigma = 0.67$)

ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตเกือบทุกด้านและต้องการให้พัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์รวมทั้งการเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564) ได้ศึกษาภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2564 พบว่ามีผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 38.75 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นผู้มีงานทำ 37.58 ล้านคน ผู้ว่างงาน 0.76 ล้านคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 2.0 ผู้รอฤดูกาล 0.41 ล้านคน ส่วนผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน 18.25 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานบ้าน (ดูแลบ้านตนเอง) และเรียนหนังสือ และคนชรา เป็นต้น

และหากพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ว่างงานในไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2564 นั้น เป็นผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อน 5.13 แสนคน และไม่เคยทำงานมาก่อน 2.45 แสนคน โดยผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยทำงานในภาคการบริการและการค้า หากทำการเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาพบว่า เกือบทุกภาคกิจกรรมทางเศรษฐกิจมี ผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนเพิ่มขึ้น ภาคการบริการและการค้าเพิ่มขึ้น 0.26 แสนคน (จาก 2.93 แสนคน เป็น 3.19 แสนคน) โดยเพิ่มขึ้นในกิจกรรมการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และรถจักรยานยนต์ และกิจกรรมโรงแรมและบริการด้านอาหาร ในขณะที่ภาคการผลิตลดลง 0.17 แสนคน (จาก 1.64 แสนคน เป็น 1.47 แสนคน) โดยลดลงในกิจกรรมการก่อสร้าง (เกี่ยวกับสาขาการก่อสร้างอาคาร) กิจกรรมการผลิต (เกี่ยวกับสาขาการผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า) ส่วนภาคเกษตรกรรมมีผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนเพิ่มขึ้น 0.20 แสนคน (จาก 0.28 แสนคน เป็น 0.48 แสนคน)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สภาพการณ์การทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563 (เล่มปี พ.ศ. 2565) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์การทำงานของผู้ที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 และ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน การทำงาน และการศึกษาต่อของบัณฑิต โดยให้บัณฑิตที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 ทำการตอบแบบสอบถามของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอ.อว.) หรือ สกอ. (เดิม) จากระบบภาวะการทำงานที่บัณฑิตผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย โดยได้ดำเนินการตามรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 มีจำนวน 4,111 คน ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3,884 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 177 คน ปริญญาโท จำนวน 45 คน และปริญญาเอก จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 ที่ตอบแบบสอบถามสภาพการณ์การทำงานที่บัณฑิตผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย มีจำนวน 3,001 คน ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

จำนวน 2,920 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 35 คน ปริญญาโท จำนวน 41 คน และปริญญาเอก จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามภาวะการทำงานของบัณฑิตที่สร้างขึ้น โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ซึ่งเป็นแบบสอบถามกลางที่ใช้ทั่วประเทศ มีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ได้แก่ ชื่อสถาบัน/คณะ/สาขาวิชา ชื่อ-สกุล รหัสบัตรประชาชน รหัสนักศึกษา ที่อยู่ปัจจุบัน ภูมิลำเนา และแบบเลือกตอบ ได้แก่ สถานะการเกณฑ์ทหารปัจจุบัน (เฉพาะเพศชาย) สถานการณ์เป็นนักบวชปัจจุบัน และสถานภาพการทำงานปัจจุบัน

ตอนที่ 2 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว) เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ได้แก่ ชื่อตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแบบเลือกตอบ ได้แก่ ประเภทงานที่ทำ ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ ความพึงพอใจต่องานที่ทำ ระยะเวลาที่ได้งานทำ การทำงานตรงสาขา การนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ และความต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน) เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ได้แก่ สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน ปัญหาในการหางานทำ ความต้องการทำงานและความต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 4 การศึกษาต่อ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ได้แก่ ระดับการศึกษาที่ต้องการหรือกำลังศึกษาต่อ สาขาวิชาที่ต้องการหรือกำลังศึกษาต่อ ประเภทของสถาบันการศึกษาที่ต้องการหรือกำลังศึกษาต่อ เหตุผลของการศึกษาต่อ และปัญหาในการศึกษาต่อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ได้แก่ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร เกี่ยวกับการเรียนการสอน และเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาการศึกษา และแบบเลือกตอบ ได้แก่ รายวิชาหรือความรู้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพที่ต้องการให้เพิ่มในหลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมหาวิทยาลัยได้เปิดระบบการกรอกข้อมูลแบบสอบถาม เรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย (<http://reg.cmru.ac.th/>) ซึ่งเป็นระบบที่เริ่มต้นพัฒนาร่วมกันระหว่าง สำนักทะเบียนและประมวลผล กองนโยบายและแผนและสถาบันวิจัยและพัฒนา โดยให้บัณฑิตที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 สามารถเข้าไปกรอกข้อมูลแบบสอบถามได้ ซึ่งได้เปิดระบบการกรอกข้อมูลแบบสอบถามดังกล่าว ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – พฤษภาคม 2565

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และมีสถิติที่ใช้ คือ

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วสรุปเป็นตารางประกอบการบรรยาย
2. การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วสรุปเป็นตารางประกอบการบรรยาย
3. การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วสรุปเป็นตารางประกอบการบรรยาย
4. การศึกษาต่อ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วสรุปเป็นตารางประกอบการบรรยาย
5. ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วสรุปเป็นตารางประกอบการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการณ์การทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563 (เล่มปี พ.ศ. 2565) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์การทำงานของผู้ที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน การทำงาน และการศึกษาต่อของบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถามของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) หรือ (สกอ.เดิม) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 มีผู้ตอบแบบสอบถาม 3,001 คน ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2,920 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 35 คน ปริญญาโท จำนวน 41 คน และปริญญาเอก จำนวน 5 คน

แบบสอบถามที่ใช้แบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว)

ตอนที่ 3 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน)

ตอนที่ 4 การศึกษาต่อ (สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ)

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และคณะ/หน่วยงาน

คณะ/หน่วยงาน	บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา		บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม		บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามเทียบกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	957	24.64	749	25.65	749	78.27
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	77	1.98	61	2.09	61	79.22
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,042	26.83	676	23.15	676	64.88
4. คณะวิทยาการจัดการ	1,128	29.04	933	31.95	933	82.71
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	532	13.70	413	14.14	413	77.63
6. วิทยาลัยนานาชาติ	119	3.06	61	2.09	61	51.26
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	29	.75	27	.92	27	93.10
รวม	3,884	100.00	2,920	100.00	2,920	75.18
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	177	100.00	35	100.00	35	19.77
รวม	177	100.00	35	100.00	35	19.77
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	44	97.78	40	97.56	40	90.91
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย	1	2.22	1	2.44	1	100.00
รวม	45	100.00	41	100.00	41	91.11
ระดับปริญญาเอก						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	4	80.00	4	80.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย	1	20.00	1	20.00	1	100.00
รวม	5	100.00	5	100.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	4,111	100.00	3,001	100.00	3,001	73.00

จากตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และคณะ/หน่วยงาน พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 3,884 คน ส่วนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 2,920 คน คิดเป็นร้อยละ 75.18 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด โดยเป็นบัณฑิตสังกัดคณะวิทยาการจัดการ มากที่สุด ร้อยละ 31.95 รองลงมา คือ คณะครุศาสตร์ ร้อยละ 25.65 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 23.15 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 14.14 คณะเทคโนโลยีการเกษตร ร้อยละ 2.09 วิทยาลัยนานาชาติ ร้อยละ 2.09 และวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ร้อยละ 0.92 ตามลำดับ

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวน 177 คน โดยสังกัดคณะครุศาสตร์ทั้งหมด และตอบแบบสอบถาม จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 19.77 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตทั้งหมด

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท มีจำนวน 45 คน ตอบแบบสอบถาม จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 91.11 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด โดยสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย และ วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย ร้อยละ 97.56 และ ร้อยละ 2.44 ตามลำดับ

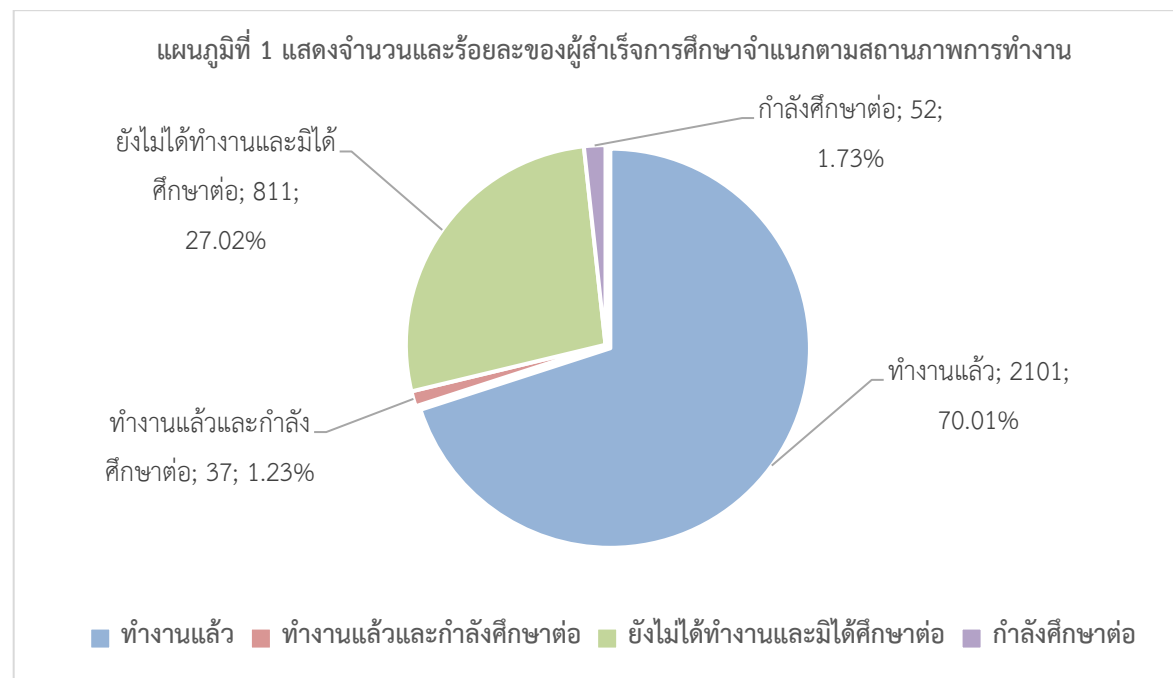
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีจำนวน 5 คน ตอบแบบสอบถามครบ จำนวน 5 คน โดยสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย และ วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย ร้อยละ 80.00 และ ร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน สถานภาพการทำงาน และเพศ

คณะ/หน่วยงาน	สถานภาพการทำงาน															
	ไม่มีงานทำก่อนการศึกษา มีงานทำหลังจบการศึกษา				ไม่มีงานทำก่อนการศึกษา มีงานทำหลังจบการศึกษาและกำลังศึกษาต่อ				ยังไม่มีงานทำ				ยังไม่มีงานทำ และกำลังศึกษาต่อ			
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี																
1. คณะครุศาสตร์	96	307	403	53.81	2	6	8	1.07	56	151	207	27.64	5	14	19	2.54
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	9	17	26	42.62	0	1	1	1.64	5	13	18	29.51	0	0	0	0.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	90	220	310	45.86	4	8	12	1.78	58	137	195	28.85	2	10	12	1.78
4. คณะวิทยาการจัดการ	97	234	331	35.48	4	9	13	1.39	74	174	248	26.58	6	11	17	1.82
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	72	99	171	41.40	1	2	3	.73	56	57	113	27.36	2	1	3	.73
6. วิทยาลัยนานาชาติ	5	19	24	39.34	0	0	0	0.00	8	10	18	29.51	0	0	0	0.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	4	10	14	51.85	0	0	0	0.00	4	5	9	33.33	0	0	0	0.00
รวม	373	906	1,279	43.80	11	26	37	1.27	261	547	808	27.67	15	36	51	1.75
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																
1. คณะครุศาสตร์	0	2	2	5.71	0	0	0	0.00	0	2	2	5.71	1	0	1	2.86
รวม	0	2	2	5.71	0	0	0	0.00	0	2	2	5.71	1	0	1	2.86
ระดับปริญญาโท																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	1	1	2	5.00	0	0	0	0.00	0	1	1	2.50	0	0	0	0.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00
รวม	1	1	2	4.88	0	0	0	0.00	0	1	1	2.44	0	0	0	0.00
ระดับปริญญาเอก																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00
รวม	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00
รวมทั้งหมด	374	909	1,283	42.75	11	26	37	1.23	261	550	811	27.02	16	36	52	1.73

ตาราง 4.2 (ต่อ)

คณะ/หน่วยงาน	สถานภาพการทำงาน															
	มีงานทำก่อนจบการศึกษา อยู่ในสายงานเดิมหลังจบการศึกษา				มีงานทำก่อนจบการศึกษา เปลี่ยนสายงานหลังจบการศึกษา				มีงานทำก่อนจบการศึกษา อยู่ในสายงานเดิมหลังจบการศึกษา เลื่อนระดับ				รวม			
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี																
1. คณะครุศาสตร์	19	53	72	9.61	7	26	33	4.41	3	4	7	.93	188	561	749	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	4	3	7	11.48	5	4	9	14.75	0	0	0	0.00	23	38	61	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	22	42	64	9.47	22	50	72	10.65	2	9	11	1.63	200	476	676	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	49	102	151	16.18	42	98	140	15.01	10	23	33	3.54	282	651	933	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	38	23	61	14.77	21	24	45	10.90	12	5	17	4.12	202	211	413	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	3	7	10	16.39	0	4	4	6.56	2	3	5	8.20	18	43	61	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	0	0	0	0.00	2	1	3	11.11	1	0	1	3.70	11	16	27	100.00
รวม	135	230	365	12.50	99	207	306	10.48	30	44	74	2.53	924	1,996	2,920	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																
1. คณะครุศาสตร์	6	21	27	77.14	0	0	0	0.00	2	1	3	8.57	9	26	35	100.00
รวม	6	21	27	77.14	0	0	0	0.00	2	1	3	8.57	9	26	35	100.00
ระดับปริญญาโท																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	7	19	26	65.00	2	2	4	10.00	1	6	7	17.50	11	29	40	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0	0	0.00	1	0	1	100.00	0	0	0	0.00	1	0	1	100.00
รวม	7	19	26	63.41	3	2	5	12.20	1	6	7	17.07	12	29	41	100.00
ระดับปริญญาเอก																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0	0	0.00	1	0	1	25.00	3	0	3	75.00	4	0	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0	0	0.00	0	0	0	0.00	0	1	1	100.00	0	1	1	100.00
รวม	0	0	0	0.00	1	0	1	20.00	3	1	4	80.00	4	1	5	100.00
รวมทั้งหมด	148	270	418	13.93	103	209	312	10.40	36	52	88	2.93	949	2,052	3,001	100.00

จากตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน สถานภาพการทำงาน และเพศ และแผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสถานภาพการทำงาน พบว่า ในภาพรวม (แผนภูมิที่ 1) บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานแล้ว จำนวน 2,101 คน คิดเป็นร้อยละ 70.01 ยังไม่ได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ จำนวน 811 คน คิดเป็นร้อยละ 27.02 กำลังศึกษาต่อ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 1.73 และ ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 1.23 ตามลำดับ

โดยบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 1,996 คน และเป็นเพศชาย จำนวน 924 คน โดยเป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 2,024 คน คิดเป็นร้อยละ 69.31 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 1.27 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 808 คน คิดเป็นร้อยละ 27.67 และกำลังศึกษาต่อ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นเพศหญิง จำนวน 26 คน และเป็นเพศชาย จำนวน 9 คน โดยเป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 และกำลังศึกษาต่อ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

บัณฑิตระดับปริญญาโท เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน และเป็นเพศชาย จำนวน 12 คน โดยเป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 97.56 และยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44

บัณฑิตระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน และเป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน โดยเป็นบัณฑิตที่ทำงานแล้วทั้งหมด จำนวน 5 คน

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสถานะการเกณฑ์ทหาร (เฉพาะเพศชาย)

คณะ/หน่วยงาน	สถานะการเกณฑ์ทหาร (เฉพาะเพศชาย)					
	อยู่ในช่วงผ่อนผันเกณฑ์ทหาร หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว		อยู่ในระหว่างการเป็นทหารเกณฑ์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	187	99.47	1	.53	188	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	22	95.65	1	4.35	23	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	199	99.50	1	.50	200	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	277	98.23	5	1.77	282	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	201	99.50	1	.50	202	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	18	100.00	0	0.00	18	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	11	100.00	0	0.00	11	100.00
รวม	915	99.03	9	.97	924	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	9	100.00	0	0.00	9	100.00
รวม	9	100.00	0	0.00	9	100.00
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	11	100.00	0	0.00	11	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวม	12	100.00	0	0.00	12	100.00
ระดับปริญญาเอก						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	4	100.00	0	0.00	4	100.00
รวม	4	100.00	0	0.00	4	100.00
รวมทั้งหมด	940	99.05	9	.95	949	100.00

จากตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสถานะการเกณฑ์ทหาร (เฉพาะเพศชาย) พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงผ่อนผันเกณฑ์ทหาร หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว จำนวน 915 คน คิดเป็นร้อยละ 99.03 และบัณฑิตที่อยู่ในระหว่างการเป็นทหารเกณฑ์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.97

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ทั้งหมด จำนวน 9 คน อยู่ในช่วงผ่อนผันเกณฑ์ทหาร หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว

บัณฑิตระดับปริญญาโท ทั้งหมด จำนวน 12 คน อยู่ในช่วงผ่อนผันเกณฑ์ทหาร หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว

บัณฑิตระดับปริญญาเอก ทั้งหมด จำนวน 4 คน อยู่ในช่วงผ่อนผันเกณฑ์ทหาร หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสถานะการเป็นนักบวช

คณะ/หน่วยงาน	สถานะการเป็นนักบวช											
	ไม่ได้เป็นนักบวช		อยู่ในระหว่างการเป็นนักบวช								รวม	
			ระยะเวลาถึงกำหนดลา สิกขา น้อยกว่า 3 เดือน		ระยะเวลาถึงกำหนดลา สิกขา 4 เดือน - 1 ปี		ระยะเวลาถึงกำหนดลา สิกขา มากกว่า 1 ปี		ระยะเวลาถึงกำหนดลา สิกขา ไม่มีกำหนด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี												
1. คณะครุศาสตร์	694	92.66	53	7.08	1	.13	0	0.00	1	.13	749	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	54	88.52	7	11.48	0	0.00	0	0.00	0	0.00	61	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	616	91.12	58	8.58	2	.30	0	0.00	0	0.00	676	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	872	93.46	61	6.54	0	0.00	0	0.00	0	0.00	933	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	353	85.47	60	14.53	0	0.00	0	0.00	0	0.00	413	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	56	91.80	5	8.20	0	0.00	0	0.00	0	0.00	61	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	25	92.59	2	7.41	0	0.00	0	0.00	0	0.00	27	100.00
รวม	2,670	91.44	246	8.42	3	.10	0	0.00	1	.03	2,920	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต												
1. คณะครุศาสตร์	35	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	35	100.00
รวม	35	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	35	100.00
ระดับปริญญาโท												
1. บัณฑิตวิทยาลัย	37	92.50	2	5.00	0	0.00	1	2.50	0	0.00	40	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาศรีวิภา	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	38	92.68	2	4.88	0	0.00	1	2.44	0	0.00	41	100.00
ระดับปริญญาเอก												
1. บัณฑิตวิทยาลัย	2	50.00	2	50.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาศรีวิภา	0	0.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	2	40.00	3	60.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	2,745	91.47	251	8.36	3	.10	1	.03	1	.03	3,001	100.00

จากตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสถานะการเป็นนักบวช พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีโดยส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นนักบวช จำนวน 2,670 คน คิดเป็นร้อยละ 91.44 รองลงมา อยู่ในระหว่างการเป็นนักบวช ที่มีระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา น้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 8.42 อยู่ในระหว่างการเป็นนักบวช ที่มีระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา 4 เดือน - 1 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10 และอยู่ในระหว่างการเป็นนักบวช ที่มีระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา ไม่มีกำหนด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.03

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ทั้งหมด จำนวน 35 คน ทุกคนไม่ได้เป็นนักบวช

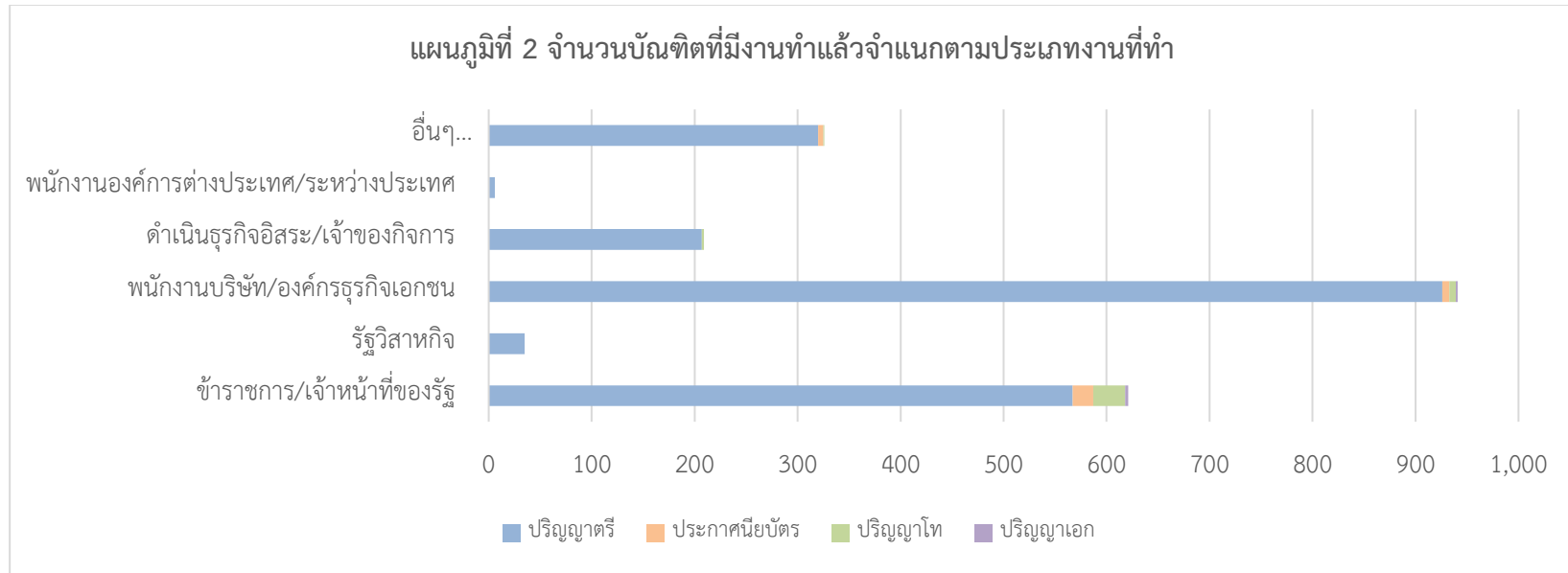
บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นนักบวช จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 92.68 รองลงมา อยู่ในระหว่างการเป็นนักบวช ที่มีระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา น้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 และอยู่ในระหว่างการเป็นนักบวช ที่มีระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา มากกว่า 1 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44

บัณฑิตระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างการเป็นนักบวช ที่มีระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา น้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และที่เหลือไม่ได้เป็นนักบวช จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตอนที่ 2 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว)

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และประเภทงานที่ทำ

คณะ/หน่วยงาน	ประเภทงานที่ทำ													
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ		รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน		ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ		พนักงานองค์การต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี														
1. คณะครุศาสตร์	277	52.96	6	1.15	121	23.14	29	5.54	0	0.00	90	17.21	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	6	13.95	2	4.65	18	41.86	7	16.28	1	2.33	9	20.93	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	79	16.84	7	1.49	250	53.30	44	9.38	0	0.00	89	18.98	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	98	14.67	14	2.10	380	56.89	98	14.67	1	0.15	77	11.53	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	100	33.67	4	1.35	121	40.74	27	9.09	1	0.34	44	14.81	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	6	13.95	0	0.00	28	65.12	2	4.65	3	6.98	4	9.30	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	1	5.56	2	11.11	8	44.44	0	0.00	0	0.00	7	38.89	18	100.00
รวม	567	27.51	35	1.70	926	44.93	207	10.04	6	0.29	320	15.53	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต														
1. คณะครุศาสตร์	20	62.50	0	0.00	7	21.88	0	0.00	0	0.00	5	15.63	32	100.00
รวม	20	62.50	0	0.00	7	21.88	0	0.00	0	0.00	5	15.63	32	100.00
ระดับปริญญาโท														
1. บัณฑิตวิทยาลัย	31	79.49	0	0.00	5	12.82	2	5.13	0	0.00	1	2.56	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	31	77.50	0	0.00	6	15.00	2	5.00	0	0.00	1	2.50	40	100.00
ระดับปริญญาเอก														
1. บัณฑิตวิทยาลัย	3	75.00	0	0.00	1	25.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	3	60.00	0	0.00	2	40.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	621	29.05	35	1.64	941	44.01	209	9.78	6	0.28	326	15.25	2,138	100.00

จากตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และประเภทงานที่ทำ และแผนภูมิที่ 2 พบว่า ในภาพรวมบัณฑิตทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชนมากที่สุด จำนวน 941 คน คิดเป็นร้อยละ 44.01 รองลงมา เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 621 คน คิดเป็นร้อยละ 29.05 ทำงานประเภทอื่น ๆ จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 และดำเนินธุรกิจอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 9.78

บัณฑิตระดับปริญญาตรี ทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชนมากที่สุด จำนวน 926 คน คิดเป็นร้อยละ 44.93 รองลงมา เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 567 คน คิดเป็นร้อยละ 27.51 ทำงานประเภทอื่น ๆ จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 15.53 และดำเนินธุรกิจอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 10.04

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา เป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 และทำงานประเภทอื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 รองลงมา เป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ดำเนินธุรกิจอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และทำงานประเภทอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

บัณฑิตระดับปริญญาเอก เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และที่เหลือทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ

คณะ/หน่วยงาน	ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ															
	ด้านภาษาต่างประเทศ		ด้านการใช้คอมพิวเตอร์		ด้านกิจกรรมสหนาการ		ด้านศิลปะ		ด้านกีฬา		ด้านนาฏศิลป์/ดนตรีขับร้อง		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี																
1. คณะครุศาสตร์	178	34.03	130	24.86	41	7.84	20	3.82	23	4.40	37	7.07	94	17.97	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	9	20.93	15	34.88	5	11.63	0	0.00	4	9.30	0	0.00	10	23.26	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	206	43.92	142	30.28	19	4.05	8	1.71	10	2.13	5	1.07	79	16.84	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	97	14.52	376	56.29	56	8.38	18	2.69	6	.90	1	.15	114	17.07	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	55	18.52	132	44.44	14	4.71	10	3.37	9	3.03	0	0.00	77	25.93	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	42	97.67	0	0.00	1	2.33	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	1	5.56	7	38.89	3	16.67	0	0.00	0	0.00	0	0.00	7	38.89	18	100.00
รวม	588	28.53	802	38.91	139	6.74	56	2.72	52	2.52	43	2.09	381	18.49	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																
1. คณะครุศาสตร์	12	37.50	9	28.13	0	0.00	3	9.38	2	6.25	0	0.00	6	18.75	32	100.00
รวม	12	37.50	9	28.13	0	0.00	3	9.38	2	6.25	0	0.00	6	18.75	32	100.00
ระดับปริญญาโท																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	11	28.21	13	33.33	2	5.13	0	0.00	2	5.13	0	0.00	11	28.21	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	11	27.50	14	35.00	2	5.00	0	0.00	2	5.00	0	0.00	11	27.50	40	100.00
ระดับปริญญาเอก																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	2	50.00	1	25.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	25.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	3	60.00	1	20.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	20.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	614	28.72	826	38.63	141	6.59	59	2.76	56	2.62	43	2.01	399	18.66	2,138	100.00

จากตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ พบว่า ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตระดับปริญญาตรีได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 802 คน คิดเป็นร้อยละ 38.91 รองลงมา คือ ด้านภาษาต่างประเทศ จำนวน 588 คน คิดเป็นร้อยละ 28.53 และด้านอื่น ๆ จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 18.49

ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านภาษาต่างประเทศ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 28.13 ด้านอื่น ๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และด้านศิลปะ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38

ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตระดับปริญญาโทได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมา คือ ด้านด้านภาษาต่างประเทศและด้านอื่น ๆ อย่างละ จำนวน 11 คน แต่ละด้านคิดเป็นร้อยละ 27.50 และ ด้านกิจกรรมสหนาการและด้านกีฬา อย่างละ จำนวน 2 คนเท่ากัน แต่ละด้านคิดเป็นร้อยละ 5.00

ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตระดับปริญญาเอกได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และด้านการใช้คอมพิวเตอร์และด้านอื่น ๆ จำนวน 1 คน เท่ากัน แต่ละด้านคิดเป็นร้อยละ 20.00

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกประเภทกิจการที่ทำงาน

ประเภทกิจการ	จำนวน	ร้อยละ	คำอธิบาย/สรุป
[A] เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	168	7.86	บัณฑิตทำงานในกิจการประเภทการศึกษา มากที่สุด จำนวน 515 คน คิดเป็นร้อยละ 24.09 รองลงมา คือ ได้ทำงานในกิจการประเภทกิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ จำนวน 469 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 กิจการประเภทเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 7.86 กิจการประเภทการผลิต จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 6.59 และ กิจการประเภทที่พักแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 6.17 ตามลำดับ
[B] การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	6	0.28	
[C] การผลิต	141	6.59	
[D] ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ	15	0.70	
[E] การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสีย รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	7	0.33	
[F] การก่อสร้าง	86	4.02	
[G] การขายส่งและการขายปลีกการซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์	57	2.67	
[H] การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	85	3.98	
[I] ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	132	6.17	
[J] ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	48	2.25	
[K] กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	44	2.06	
[L] กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	29	1.36	
[M] กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	39	1.82	
[N] กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ	86	4.02	
[O] การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	57	2.67	
[P] การศึกษา	515	24.09	
[Q] กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	65	3.04	
[R] ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	41	1.92	
[S] กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	469	21.94	
[T] กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือน กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	36	1.68	
[U] กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก	12	0.56	
รวม	2,138	100.00	

ตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระยะห่างสถานที่ทำงานกับมหาวิทยาลัย

คณะ/หน่วยงาน	ระยะห่างสถานที่ทำงานกับมหาวิทยาลัย					
	ไม่เกิน 350 กิโลเมตร		มากกว่า 350 กิโลเมตร		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	483	92.35	40	7.65	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	38	88.37	5	11.63	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	394	84.01	75	15.99	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	613	91.77	55	8.23	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	270	90.91	27	9.09	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	40	93.02	3	6.98	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	16	88.89	2	11.11	18	100.00
รวม	1,854	89.96	207	10.04	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	32	100.00	0	0.00	32	100.00
รวม	32	100.00	0	0.00	32	100.00
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	39	100.00	0	0.00	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวม	39	97.50	1	2.50	40	100.00
ระดับปริญญาเอก						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	3	75.00	1	25.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวม	3	60.00	2	40.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	1,928	90.18	210	9.82	2,138	100.00

จากตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระยะห่างสถานที่ทำงานกับมหาวิทยาลัย พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร จำนวน 1,854 คน คิดเป็นร้อยละ 89.96 และสถานที่ทำงานมีระยะห่างไกลจากมหาวิทยาลัยมากกว่า 350 กิโลเมตร จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 10.04

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ทั้งหมด จำนวน 32 คน ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50 และสถานที่ทำงานมีระยะห่างไกลจากมหาวิทยาลัยมากกว่า 350 กิโลเมตร จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

บัณฑิตระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และสถานที่ทำงานมีระยะห่างไกลจากมหาวิทยาลัยมากกว่า 350 กิโลเมตร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

คณะ/หน่วยงาน	เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน											
	น้อยกว่า 9,000 บาท		9,000 - 12,000 บาท		12,001 - 15,000 บาท		15,001 - 18,000 บาท		มากกว่า 18,000 บาท		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี												
1. คณะครุศาสตร์	170	32.50	123	23.52	71	13.58	143	27.34	16	3.06	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	10	23.26	14	32.56	12	27.91	2	4.65	5	11.63	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	96	20.47	179	38.17	115	24.52	38	8.10	41	8.74	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	98	14.67	259	38.77	200	29.94	47	7.04	64	9.58	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	58	19.53	88	29.63	94	31.65	29	9.76	28	9.43	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	2	4.65	11	25.58	16	37.21	5	11.63	9	20.93	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	4	22.22	9	50.00	4	22.22	1	5.56	0	0.00	18	100.00
รวม	438	21.25	683	33.14	512	24.84	265	12.86	163	7.91	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต												
1. คณะครุศาสตร์	6	18.75	5	15.63	2	6.25	13	40.63	6	18.75	32	100.00
รวม	6	18.75	5	15.63	2	6.25	13	40.63	6	18.75	32	100.00
ระดับปริญญาโท												
1. บัณฑิตวิทยาลัย	3	7.69	4	10.26	3	7.69	1	2.56	28	71.79	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวม	3	7.50	4	10.00	3	7.50	2	5.00	28	70.00	40	100.00
ระดับปริญญาเอก												
1. บัณฑิตวิทยาลัย	1	25.00	0	0.00	0	0.00	1	25.00	2	50.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวม	1	20.00	0	0.00	0	0.00	1	20.00	3	60.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	448	20.95	692	32.37	517	24.18	281	13.14	200	9.35	2,138	100.00

จากตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 9,000 - 12,000 บาท มากที่สุด จำนวน 683 คน คิดเป็นร้อยละ 33.14 รองลงมา คือ ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 12,001 - 15,000 บาท จำนวน 512 คน คิดเป็นร้อยละ 24.84 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 9,000 บาท จำนวน 438 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 และได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 - 18,000 บาท จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 - 18,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 รองลงมา คือ ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 18,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 9,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 9,000 - 12,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 18,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมา คือ ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 9,000 - 12,000 บาท มากที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

บัณฑิตระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 18,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และ ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 - 18,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความพอใจต่อการทำงานที่

คณะ/หน่วยงาน	ความพอใจต่องานที่ทำ																	
	พอใจ		ไม่พอใจ														รวม	
			ระบบงาน ไม่ดี		ผู้ร่วมงาน ไม่ดี		ไม่ได้ใช้ความรู้ ที่เรียนมา		ค่าตอบแทนต่ำ		ขาดความ มั่นคง		ขาดความ ก้าวหน้า		อื่นๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี																		
1. คณะครุศาสตร์	422	80.69	12	2.29	0	0.00	14	2.68	35	6.69	19	3.63	12	2.29	9	1.72	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	36	83.72	1	2.33	0	0.00	3	6.98	1	2.33	2	4.65	0	0.00	0	0.00	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	400	85.29	7	1.49	0	0.00	17	3.62	22	4.69	13	2.77	7	1.49	3	.64	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	583	87.28	3	.45	0	0.00	14	2.10	36	5.39	8	1.20	15	2.25	9	1.35	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	249	83.84	4	1.35	1	.34	11	3.70	17	5.72	8	2.69	6	2.02	1	.34	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	39	90.70	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	2.33	3	6.98	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	12	66.67	0	0.00	0	0.00	2	11.11	2	11.11	0	0.00	0	0.00	2	11.11	18	100.00
รวม	1,741	84.47	27	1.31	1	.05	61	2.96	113	5.48	50	2.43	41	1.99	27	1.31	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																		
1. คณะครุศาสตร์	28	87.50	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	12.50	0	0.00	0	0.00	0	0.00	32	100.00
รวม	28	87.50	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	12.50	0	0.00	0	0.00	0	0.00	32	100.00
ระดับปริญญาโท																		
1. บัณฑิตวิทยาลัย	35	89.74	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	5.13	1	2.56	1	2.56	0	0.00	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	36	90.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	5.00	1	2.50	1	2.50	0	0.00	40	100.00
ระดับปริญญาเอก																		
1. บัณฑิตวิทยาลัย	4	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	5	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	1,810	84.66	27	1.26	1	.05	61	2.85	119	5.57	51	2.39	42	1.96	27	1.26	2,138	100.00

จากตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความพอใจต่อการทำงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการทำงานที่ทำ จำนวน 1,741 คน คิดเป็นร้อยละ 84.47 และมีบัณฑิตที่ไม่พอใจต่อการทำงานที่ทำ สาเหตุเนื่องมาจาก ได้ค่าตอบแทนต่ำ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 5.48 รองลงมา คือ ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 2.96 และขาดความมั่นคง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 2.43

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 32 คน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการทำงานที่ทำ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 และมีบัณฑิตที่ไม่พอใจต่อการทำงานที่ทำ สาเหตุเนื่องมาจาก ได้ค่าตอบแทนต่ำ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

บัณฑิตระดับปริญญาโท จำนวน 40 คน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการทำงานที่ทำ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 และมีบัณฑิตที่ไม่พอใจต่อการทำงานที่ทำ สาเหตุเนื่องมาจาก ได้ค่าตอบแทนต่ำ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

บัณฑิตระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน ทั้งหมดมีความพึงพอใจต่อการทำงานที่ทำ

ตาราง 4.11 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระยะเวลาที่ได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา

คณะ/หน่วยงาน	ระยะเวลาที่ได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา															
	หางานได้ก่อนจบการศึกษาหรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา		1 - 2 เดือน		3 - 6 เดือน		7 - 9 เดือน		10 - 12 เดือน		มากกว่า 1 ปี		เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี																
1. คณะครุศาสตร์	82	15.68	138	26.39	163	31.17	65	12.43	14	2.68	8	1.53	53	10.13	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	12	27.91	13	30.23	8	18.60	2	4.65	1	2.33	1	2.33	6	13.95	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	83	17.70	123	26.23	107	22.81	36	7.68	16	3.41	19	4.05	85	18.12	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	156	23.35	134	20.06	131	19.61	30	4.49	13	1.95	22	3.29	182	27.25	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	55	18.52	65	21.89	76	25.59	12	4.04	8	2.69	6	2.02	75	25.25	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	14	32.56	16	37.21	6	13.95	0	0.00	0	0.00	0	0.00	7	16.28	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	3	16.67	4	22.22	6	33.33	2	11.11	0	0.00	0	0.00	3	16.67	18	100.00
รวม	405	19.65	493	23.92	497	24.11	147	7.13	52	2.52	56	2.72	411	19.94	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																
1. คณะครุศาสตร์	2	6.25	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	30	93.75	32	100.00
รวม	2	6.25	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	30	93.75	32	100.00
ระดับปริญญาโท																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	1	2.56	2	5.13	1	2.56	0	0.00	0	0.00	0	0.00	35	89.74	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	1	2.50	2	5.00	2	5.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	35	87.50	40	100.00
ระดับปริญญาเอก																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	100.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	100.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	408	19.08	495	23.15	499	23.34	147	6.88	52	2.43	56	2.62	481	22.50	2,138	100.00

จากตาราง 4.11 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระยะเวลาที่ได้อ่านทำหลังจากสำเร็จการศึกษา พบว่า หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วบัณฑิตระดับปริญญาตรี ได้อ่านทำในช่วง 3-6 เดือน มากที่สุด จำนวน 497 คน คิดเป็นร้อยละ 24.11 รองลงมา คือ ได้อ่านทำในช่วง 1-2 เดือน จำนวน 493 คน คิดเป็นร้อยละ 23.92 เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้อ่านระหว่างศึกษา จำนวน 411 คน คิดเป็นร้อยละ 19.94 และบัณฑิตสามารถหางานได้ก่อนจบการศึกษาหรือได้อ่านทันทีหลังสำเร็จการศึกษาจำนวน 405 คน คิดเป็นร้อยละ 19.65

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตที่มีงานทำ ส่วนใหญ่เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้อ่านระหว่างศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 และหางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้อ่านทันทีหลังสำเร็จการศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25

บัณฑิตระดับปริญญาโทที่มีงานทำ ส่วนใหญ่เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้อ่านระหว่างศึกษา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมา คือ ได้อ่านทำในช่วง 1-2 เดือน และได้งานทำในช่วง 3-6 เดือน อย่างละจำนวน 2 คน แต่ละช่วงคิดเป็นร้อยละ 5.00 และหางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้อ่านทันทีหลังสำเร็จการศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

บัณฑิตระดับปริญญาเอกที่มีงานทำ ทั้งหมดจำนวน 5 คน งานที่ทำหลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้อ่านระหว่างศึกษา

ตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

คณะ/หน่วยงาน	ลักษณะงานที่ทำ					
	ตรงสาขาวิชา		ไม่ตรงสาขาวิชา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	408	78.01	115	21.99	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	23	53.49	20	46.51	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	281	59.91	188	40.09	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	501	75.00	167	25.00	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	203	68.35	94	31.65	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	41	95.35	2	4.65	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	12	66.67	6	33.33	18	100.00
รวม	1,469	71.28	592	28.72	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	32	100.00	0	0.00	32	100.00
รวม	32	100.00	0	0.00	32	100.00
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	36	92.31	3	7.69	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวม	37	92.50	3	7.50	40	100.00
ระดับปริญญาเอก						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	4	100.00	0	0.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวม	5	100.00	0	0.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	1,543	72.17	595	27.83	2,138	100.00

จากตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ได้งานทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 1,469 คน คิดเป็นร้อยละ 71.28 และบัณฑิตที่ได้งานทำไม่ตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 592 คน คิดเป็นร้อยละ 28.72

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 32 คน ทั้งหมด ได้งานทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ได้งานทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 และได้งานทำที่ไม่ตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

บัณฑิตระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน ทั้งหมด ได้งานทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

ตาราง 4.13 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความสามารถในการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงานที่ทำ

คณะ/หน่วยงาน	ความสามารถในการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงานที่ทำ											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	รวม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี												
1. คณะครุศาสตร์	354	67.69	76	14.53	58	11.09	18	3.44	17	3.25	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	17	39.53	8	18.60	12	27.91	4	9.30	2	4.65	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	207	44.14	74	15.78	129	27.51	45	9.59	14	2.99	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	358	53.59	131	19.61	134	20.06	26	3.89	19	2.84	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	152	51.18	36	12.12	70	23.57	26	8.75	13	4.38	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	29	67.44	7	16.28	7	16.28	0	0.00	0	0.00	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	8	44.44	4	22.22	6	33.33	0	0.00	0	0.00	18	100.00
รวม	1,125	54.59	336	16.30	416	20.18	119	5.77	65	3.15	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต												
1. คณะครุศาสตร์	27	84.38	3	9.38	0	0.00	0	0.00	2	6.25	32	100.00
รวม	27	84.38	3	9.38	0	0.00	0	0.00	2	6.25	32	100.00
ระดับปริญญาโท												
1. บัณฑิตวิทยาลัย	34	87.18	2	5.13	2	5.13	0	0.00	1	2.56	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	35	87.50	2	5.00	2	5.00	0	0.00	1	2.50	40	100.00
ระดับปริญญาเอก												
1. บัณฑิตวิทยาลัย	4	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจฯ	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	5	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	1,192	55.75	341	15.95	418	19.55	119	5.57	68	3.18	2,138	100.00

จากตาราง 4.13 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความสามารถในการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด จำนวน 1,125 คน คิดเป็นร้อยละ 54.59 รองลงมา คือ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ในระดับปานกลาง จำนวน 416 คน คิดเป็นร้อยละ 20.18 และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ในระดับมาก จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 84.38 รองลงมา คือ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ในระดับมาก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38

บัณฑิตระดับปริญญาโท สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมา คือ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ในระดับมากและระดับปานกลาง อย่างละ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 เท่ากัน

บัณฑิตระดับปริญญาเอก สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความต้องการศึกษาต่อ

คณะ/หน่วยงาน	ความต้องการศึกษาต่อ					
	ต้องการ		ไม่ต้องการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	253	48.37	270	51.63	523	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	11	25.58	32	74.42	43	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	188	40.09	281	59.91	469	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	180	26.95	488	73.05	668	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	121	40.74	176	59.26	297	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	20	46.51	23	53.49	43	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	8	44.44	10	55.56	18	100.00
รวม	781	37.89	1,280	62.11	2,061	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	17	53.13	15	46.88	32	100.00
รวม	17	53.13	15	46.88	32	100.00
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	16	41.03	23	58.97	39	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวม	16	40.00	24	60.00	40	100.00
ระดับปริญญาเอก						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0.00	4	100.00	4	100.00
2. วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวม	0	0.00	5	100.00	5	100.00
รวมทั้งหมด	814	38.07	1,324	61.93	2,138	100.00

จากตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความต้องการศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ จำนวน 1,280 คน คิดเป็นร้อยละ 62.11 และบัณฑิตที่มีความต้องการศึกษาต่อ มีจำนวน 781 คน คิดเป็นร้อยละ 37.89

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 32 คน ต้องการศึกษาต่อ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13 และไม่ต้องการศึกษาต่อ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และต้องการศึกษาต่อ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

บัณฑิตระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน ทั้งหมดไม่ต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน)

ตาราง 4.15 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน

คณะ/หน่วยงาน	สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน									
	ยังไม่ประสงค์ทำงาน		รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน		หางานทำไม่ได้		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี										
1. คณะครุศาสตร์	56	27.05	47	22.71	68	32.85	36	17.39	207	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	9	50.00	1	5.56	7	38.89	1	5.56	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	61	31.28	34	17.44	73	37.44	27	13.85	195	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	86	34.68	54	21.77	85	34.27	23	9.27	248	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	44	38.94	29	25.66	27	23.89	13	11.50	113	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	8	44.44	3	16.67	5	27.78	2	11.11	18	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	4	44.44	1	11.11	4	44.44	0	0.00	9	100.00
รวม	268	33.17	169	20.92	269	33.29	102	12.62	808	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต										
1. คณะครุศาสตร์	1	50.00	0	0.00	0	0.00	1	50.00	2	100.00
รวม	1	50.00	0	0.00	0	0.00	1	50.00	2	100.00
ระดับปริญญาโท										
1. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	1	100.00
รวมทั้งหมด	269	33.17	169	20.84	269	33.17	104	12.82	811	100.00

จากตาราง 4.15 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ที่บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ทำงานเนื่องจากหางานทำไม่ได้ จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 33.29 รองลงมาคือ ยังไม่ประสงค์ทำงาน จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 33.17 และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 20.92

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน เนื่องจาก ยังไม่ประสงค์ทำงานและสาเหตุอื่นๆ อย่างละ จำนวน 1 คนเท่ากัน

บัณฑิตระดับปริญญาโท สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน เนื่องจาก สาเหตุอื่นๆ

ตาราง 4.16 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามคณะ/หน่วยงาน และปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา

คณะ/หน่วยงาน	ปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา															
	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา													
			ไม่ทราบแหล่งงาน		หางานที่ถูกใจไม่ได้		ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร		ขาดคนสนับสนุน		ขาดคนหรือเงินค่าประกัน		หน่วยงานไม่ต้องการ		เงินเดือนน้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี																
1. คณะครุศาสตร์	181	87.44	11	5.31	1	.48	2	.97	1	.48	0	0.00	2	.97	3	1.45
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	17	94.44	0	0.00	1	5.56	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	149	76.41	10	5.13	7	3.59	1	.51	3	1.54	0	0.00	0	0.00	2	1.03
4. คณะวิทยาการจัดการ	200	80.65	10	4.03	8	3.23	1	.40	1	.40	1	.40	5	2.02	4	1.61
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	96	84.96	1	.88	5	4.42	1	.88	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	.88
6. วิทยาลัยนานาชาติ	17	94.44	0	0.00	1	5.56	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	7	77.78	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวม	667	82.55	32	3.96	23	2.85	5	.62	5	.62	1	.12	7	.87	10	1.24
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																
1. คณะครุศาสตร์	2	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวม	2	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ระดับปริญญาโท																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวม	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวมทั้งหมด	670	82.61	32	3.95	23	2.84	5	.62	5	.62	1	.12	7	.86	10	1.23

ตาราง 4.16 (ต่อ)

คณะ/หน่วยงาน	ปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา															
	มีปัญหา														รวม	
	สอบเข้าทำงานไม่ได้		ปัญหาด้านสุขภาพ		ขาดทักษะภาษาต่างประเทศ		ขาดทักษะด้านคอมพิวเตอร์		ขาดประสบการณ์ในการทำงาน		เกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด		อื่นๆ			
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ระดับปริญญาตรี																
1. คณะครุศาสตร์	5	2.42	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	.48	0	0.00	207	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	3	1.54	2	1.03	0	0.00	3	1.54	0	0.00	15	7.69	0	0.00	195	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	2	.81	0	0.00	4	1.61	0	0.00	0	0.00	11	4.44	1	.40	248	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0	0.00	1	.88	0	0.00	0	0.00	1	.88	6	5.31	1	.88	113	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	18	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	2	22.22	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	9	100.00
รวม	12	1.49	3	.37	4	.50	3	.37	1	.12	33	4.08	2	.25	808	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																
1. คณะครุศาสตร์	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	100.00
รวม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	100.00
ระดับปริญญาโท																
1. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00
รวมทั้งหมด	12	1.48	3	.37	4	.49	3	.37	1	.12	33	4.07	2	.25	811	100.00

จากตาราง 4.16 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางานทำ จำนวน 667 คน คิดเป็นร้อยละ 82.55 และที่มีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา สาเหตุเนื่องมาจากเกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 4.08 ไม่ทราบแหล่งงาน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 3.96 หางานที่ถูกใจไม่ได้ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 2.85 และสอบเข้าทำงานไม่ได้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.49

สำหรับบัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและบัณฑิตระดับปริญญาโท ไม่มีปัญหาในการหางานทำ

ตาราง 4.17 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตาม คณะ/หน่วยงาน และความต้องการทำงาน

คณะ/หน่วยงาน	ความต้องการทำงาน					
	ทำงานในประเทศ		ทำงานต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	200	96.62	7	3.38	207	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	14	77.78	4	22.22	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	177	90.77	18	9.23	195	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	237	95.56	11	4.44	248	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	109	96.46	4	3.54	113	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	13	72.22	5	27.78	18	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	9	100.00	0	0.00	9	100.00
รวม	759	93.94	49	6.06	808	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	2	100.00	0	0.00	2	100.00
รวม	2	100.00	0	0.00	2	100.00
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวม	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวมทั้งหมด	762	93.96	49	6.04	811	100.00

จากตาราง 4.17 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความต้องการทำงาน พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ทำงาน ส่วนใหญ่ต้องการทำงานในประเทศ จำนวน 759 คน คิดเป็นร้อยละ 93.94 และต้องการทำงานต่างประเทศ มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 สำหรับบัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและบัณฑิตระดับปริญญาโทที่ยังไม่ได้ทำงาน ทุกคนต้องการทำงานในประเทศ

ตาราง 4.18 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามคณะ/หน่วยงาน และความต้องการศึกษาต่อ

คณะ/หน่วยงาน	ความต้องการศึกษาต่อ					
	ต้องการ		ไม่ต้องการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	68	32.85	139	67.15	207	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	7	38.89	11	61.11	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	52	26.67	143	73.33	195	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	46	18.55	202	81.45	248	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	20	17.70	93	82.30	113	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	6	33.33	12	66.67	18	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	3	33.33	6	66.67	9	100.00
รวม	202	25.00	606	75.00	808	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	0	0.00	2	100.00	2	100.00
รวม	0	0.00	2	100.00	2	100.00
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวม	1	100.00	0	0.00	1	100.00
รวมทั้งหมด	203	25.03	608	74.97	811	100.00

จากตาราง 4.18 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และความต้องการศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ทำงาน ส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ จำนวน 606 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนบัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อ มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 สำหรับบัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ไม่ต้องการศึกษาต่อ และบัณฑิตระดับปริญญาโทที่ยังไม่ได้ทำงาน ต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 4 การศึกษาต่อ (สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ)

ตาราง 4.19 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระดับการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ

คณะ/หน่วยงาน	ระดับการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ																	
	ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง		อนุปริญญา		ปริญญาตรี		ประกาศนียบัตร บัณฑิต		ปริญญาโท		ประกาศนียบัตร บัณฑิตชั้นสูง		ปริญญาเอก		ประกาศนียบัตร หรือหลักสูตร เฉพาะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี																		
1. คณะครุศาสตร์	0	0.00	0	0.00	83	24.41	1	0.29	256	75.29	0	0.00	0	0.00	0	0.00	340	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	0	0.00	0	0.00	10	55.56	1	5.56	7	38.89	0	0.00	0	0.00	0	0.00	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	4	1.59	1	0.40	101	40.24	12	4.78	130	51.79	1	0.40	0	0.00	2	0.80	251	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	2	0.82	0	0.00	114	46.91	3	1.23	122	50.21	0	0.00	1	0.41	1	0.41	243	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	1.39	0	0.00	78	54.17	2	1.39	62	43.06	0	0.00	0	0.00	0	0.00	144	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	1	3.85	0	0.00	4	15.38	1	3.85	20	76.92	0	0.00	0	0.00	0	0.00	26	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	0	0.00	0	0.00	7	63.64	0	0.00	3	27.27	0	0.00	1	9.09	0	0.00	11	100.00
รวม	9	0.87	1	0.10	397	38.43	20	1.94	600	58.08	1	0.10	2	0.19	3	0.29	1,033	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต																		
1. คณะครุศาสตร์	1	5.56	0	0.00	6	33.33	0	0.00	11	61.11	0	0.00	0	0.00	0	0.00	18	100.00
รวม	1	5.56	0	0.00	6	33.33	0	0.00	11	61.11	0	0.00	0	0.00	0	0.00	18	100.00
ระดับปริญญาโท																		
1. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0.00	0	0.00	2	11.76	0	0.00	2	11.76	0	0.00	13	76.47	0	0.00	17	100.00
รวม	0	0.00	0	0.00	2	11.76	0	0.00	2	11.76	0	0.00	13	76.47	0	0.00	17	100.00
รวมทั้งหมด	10	0.94	1	0.09	405	37.92	20	1.87	613	57.40	1	0.09	15	1.40	3	0.28	1,068	100.00

จากตาราง 4.19 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และระดับการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำนวน 600 คน คิดเป็นร้อยละ 58.08 รองลงมา คือ ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 38.43 และต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตร บัณฑิต จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 1.94

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และ ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 76.47 และ ต้องการ ศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท จำนวนอย่างละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76

ตาราง 4.20 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ

คณะ/หน่วยงาน	สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ					
	สาขาวิชาเดิม		สาขาวิชาอื่น		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี						
1. คณะครุศาสตร์	217	63.82	123	36.18	340	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	11	61.11	7	38.89	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	156	62.15	95	37.85	251	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	158	65.02	85	34.98	243	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	117	81.25	27	18.75	144	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	10	38.46	16	61.54	26	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	8	72.73	3	27.27	11	100.00
รวม	677	65.54	356	34.46	1,033	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต						
1. คณะครุศาสตร์	10	55.56	8	44.44	18	100.00
รวม	10	55.56	8	44.44	18	100.00
ระดับปริญญาโท						
1. บัณฑิตวิทยาลัย	17	100.00	0	0.00	17	100.00
รวม	17	100.00	0	0.00	17	100.00
รวมทั้งหมด	704	65.92	364	34.08	1,068	100.00

จากตาราง 4.20 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และสาขาที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม จำนวน 677 คน คิดเป็นร้อยละ 65.54 และมีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่น จำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 34.46

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และมีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่น จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44

บัณฑิตระดับปริญญาโททั้งหมด จำนวน 17 คน มีความต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม

ตาราง 4.21 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และประเภทของสถาบัน/มหาวิทยาลัยที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ

คณะ/หน่วยงาน	ประเภทของสถาบัน/มหาวิทยาลัย							
	รัฐบาล		เอกชน		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี								
1. คณะครุศาสตร์	311	91.47	17	5.00	12	3.53	340	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	14	77.78	1	5.56	3	16.67	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	216	86.06	11	4.38	24	9.56	251	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	209	86.01	17	7.00	17	7.00	243	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	133	92.36	5	3.47	6	4.17	144	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	18	69.23	1	3.85	7	26.92	26	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	9	81.82	0	0.00	2	18.18	11	100.00
รวม	910	88.09	52	5.03	71	6.87	1,033	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต								
1. คณะครุศาสตร์	17	94.44	0	0.00	1	5.56	18	100.00
รวม	17	94.44	0	0.00	1	5.56	18	100.00
ระดับปริญญาโท								
1. บัณฑิตวิทยาลัย	16	94.12	0	0.00	1	5.88	17	100.00
รวม	16	94.12	0	0.00	1	5.88	17	100.00
รวมทั้งหมด	943	88.30	52	4.87	73	6.84	1,068	100.00

จากตาราง 4.21 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และประเภทของสถาบัน/มหาวิทยาลัยที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสถาบัน/มหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน 910 คน คิดเป็นร้อยละ 88.09 รองลงมา คือ สถาบัน/มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 6.87 และสถาบัน/มหาวิทยาลัยของเอกชน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.03

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสถาบัน/มหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 และต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสถาบัน/มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสถาบัน/มหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 94.12 และต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสถาบัน/มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88

ตาราง 4.22 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ

คณะ/หน่วยงาน	เหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ											
	เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง		งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าวุฒิที่จบการศึกษา		ได้รับทุนศึกษาต่อ		เป็นความต้องการของตนเอง		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี												
1. คณะครุศาสตร์	73	21.47	27	7.94	0	0.00	238	70.00	2	.59	340	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	9	50.00	1	5.56	0	0.00	8	44.44	0	0.00	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	88	35.06	14	5.58	1	.40	142	56.57	6	2.39	251	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	99	40.74	11	4.53	1	.41	125	51.44	7	2.88	243	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	70	48.61	8	5.56	0	0.00	64	44.44	2	1.39	144	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	4	15.38	0	0.00	2	7.69	17	65.38	3	11.54	26	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	6	54.55	0	0.00	0	0.00	5	45.45	0	0.00	11	100.00
รวม	349	33.79	61	5.91	4	.39	599	57.99	20	1.94	1,033	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต												
1. คณะครุศาสตร์	3	16.67	2	11.11	3	16.67	8	44.44	2	11.11	18	100.00
รวม	3	16.67	2	11.11	3	16.67	8	44.44	2	11.11	18	100.00
ระดับปริญญาโท												
1. บัณฑิตวิทยาลัย	4	23.53	2	11.76	0	0.00	11	64.71	0	0.00	17	100.00
รวม	4	23.53	2	11.76	0	0.00	11	64.71	0	0.00	17	100.00
รวมทั้งสิ้น	356	33.33	65	6.09	7	.66	618	57.87	22	2.06	1,068	100.00

จากตาราง 4.22 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรี มีเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อมากที่สุด คือ เป็นความต้องการของตนเอง จำนวน 599 คน คิดเป็นร้อยละ 57.99 รองลงมา คือ เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง จำนวน 349 คน คิดเป็นร้อยละ 33.79 งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าวุฒิที่จบการศึกษา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91 และได้รับทุนศึกษาต่อ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.39

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อได้แก่ เป็นความต้องการของตนเอง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และได้รับทุนศึกษาต่อ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 เท่ากัน

บัณฑิตระดับปริญญาโท มีเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อได้แก่ เป็นความต้องการของตนเอง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 64.71 รองลงมา คือ เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 และงานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าวุฒิที่จบการศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76

ตาราง 4.23 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และปัญหาในการศึกษาต่อ

คณะ/หน่วยงาน	ปัญหาในการศึกษาต่อ													
	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา										รวม	
			ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อ ไม่เพียงพอ		คุณสมบัติในการสมัคร เรียน		ขาดความรู้พื้นฐาน ในการศึกษาต่อ		ขาดแคลนเงินทุน		อื่นๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี														
1. คณะครุศาสตร์	216	63.53	35	10.29	0	0.00	3	.88	79	23.24	7	2.06	340	100.00
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	14	77.78	1	5.56	0	0.00	1	5.56	2	11.11	0	0.00	18	100.00
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	181	72.11	17	6.77	2	.80	5	1.99	46	18.33	0	0.00	251	100.00
4. คณะวิทยาการจัดการ	189	77.78	18	7.41	1	.41	3	1.23	31	12.76	1	.41	243	100.00
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	107	74.31	5	3.47	1	.69	5	3.47	23	15.97	3	2.08	144	100.00
6. วิทยาลัยนานาชาติ	16	61.54	5	19.23	0	0.00	0	0.00	4	15.38	1	3.85	26	100.00
7. วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	9	81.82	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	18.18	0	0.00	11	100.00
รวม	732	70.86	81	7.84	4	.39	17	1.65	187	18.10	12	1.16	1,033	100.00
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต														
1. คณะครุศาสตร์	9	50.00	1	5.56	0	0.00	0	0.00	6	33.33	2	11.11	18	100.00
รวม	9	50.00	1	5.56	0	0.00	0	0.00	6	33.33	2	11.11	18	100.00
ระดับปริญญาโท														
1. บัณฑิตวิทยาลัย	11	64.71	1	5.88	0	0.00	0	0.00	4	23.53	1	5.88	17	100.00
รวม	11	64.71	1	5.88	0	0.00	0	0.00	4	23.53	1	5.88	17	100.00
รวมทั้งหมด	752	70.41	83	7.77	4	.37	17	1.59	197	18.45	15	1.40	1,068	100.00

จากตาราง 4.23 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา คณะ/หน่วยงาน และปัญหาในการศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ จำนวน 732 คน คิดเป็นร้อยละ 70.86 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อ โดยสาเหตุเนื่องจากขาดแคลนเงินทุนมากที่สุด จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 รองลงมา คือ ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 และขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.65

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อ โดยสาเหตุเนื่องจากขาดแคลนเงินทุน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

บัณฑิตระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 64.71 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อ โดยสาเหตุเนื่องจากขาดแคลนเงินทุน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ตาราง 4.24 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

รายวิชาหรือความรู้ที่ควรเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาอังกฤษ	2,799	93.27
2. คอมพิวเตอร์	2,738	91.24
3. บัญชี	2,187	72.88
4. การใช้อินเทอร์เน็ต	2,466	82.17
5. การฝึกปฏิบัติงานจริง	2,821	94.00
6. เทคนิคการวิจัย	2,480	82.64
7. ภาษาจีน	421	14.03
8. ภาษาอาเซียน	2,399	79.94
9. อื่น ๆ	2,274	75.77
จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม	3,001	

จากตาราง 4.24 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ พบว่า บัณฑิตเสนอแนะให้เพิ่มรายวิชาหรือความรู้ในการฝึกปฏิบัติงานจริงมากที่สุด จำนวน 2,821 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00 รองลงมา คือ ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ในด้านภาษาอังกฤษจำนวน 2,799 คน คิดเป็นร้อยละ 93.27 และควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ จำนวน 2,738 คน คิดเป็นร้อยละ 91.24

ตาราง 4.25 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริง	58	26.85
2. ควรเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรให้มีภาษาต่างประเทศมากขึ้นและหลากหลาย	42	19.44
3. ควรเน้นทักษะที่มีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	37	17.13
4. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด	29	13.43
5. ควรเพิ่มการไปทัศนศึกษาดูงาน	16	7.41
6. ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรให้เพียงพอ	12	5.56
7. ควรเพิ่มระยะเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	3.24
8. ควรเน้นทักษะการพูด การอภิปรายให้มากขึ้น	7	3.24
9. ควรเน้นเรื่องศาสตร์พระราชาและการวิจัย	5	2.31
10. ควรเน้นทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้/การเขียนโปรแกรมต่างๆ	3	1.39
รวม	216	100.00

จากตาราง 4.25 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า มีบัณฑิตให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด จำนวน 216 คน โดยเสนอแนะให้ควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริงมากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 26.85 รองลงมา คือ ควรเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรให้มีภาษาต่างประเทศมากขึ้นและหลากหลาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 ควรเน้นทักษะที่มีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 17.13 และควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 13.43

ตาราง 4.26 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง	63	21.95
2. ควรเพิ่มการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	52	18.12
3. ควรปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการทำงาน	37	12.89
4. ควรมีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอ	26	9.06
5. ควรจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนให้น่าสนใจยิ่งขึ้น	23	8.01
6. ควรเน้นการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วม	22	7.67
7. ควรปรับเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นปัจจุบัน และทันสมัยอยู่เสมอ	22	7.67
8. ควรเพิ่มระบบการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต	15	5.23
9. ควรจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาให้ลงลึกและมีรายละเอียดชัดเจนมากกว่านี้	12	4.18
10. ควรจัดแผนการเรียนการสอนให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น	11	3.83
11. ควรจัดให้มีการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนของอาจารย์บ่อยครั้งขึ้น	4	1.39
รวม	287	100.00

จากตาราง 4.26 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน พบว่า มีบัณฑิตให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด จำนวน 287 คน โดยเสนอแนะให้ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงมากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.95 รองลงมา คือ ควรเพิ่มการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 18.12 ควรปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการทำงาน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 12.89 และควรมีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.06

ตาราง 4.27 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาการศึกษา

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	34	20.12
2. ควรปรับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีความหลากหลาย และน่าสนใจอยู่เสมอ	31	18.34
3. ควรเพิ่มการจัดกิจกรรมนอกสถานที่	25	14.79
4. ควรให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากที่สุด	20	11.83
5. ควรเพิ่มกิจกรรมให้นักศึกษาภาคพิเศษสามารถเข้าร่วมได้	17	10.06
6. ควรมีกิจกรรมที่ตรงกับหลักสูตรการเรียนการสอน	15	8.88
7. ควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา	15	8.88
8. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมให้ทั่วถึง	12	7.1
รวม	169	100.00

จากตาราง 4.27 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต ที่เสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาการศึกษา พบว่า มีบัณฑิตให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด จำนวน 169 คน โดยเสนอแนะให้ควรจัดกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20.12 รองลงมา คือ ควรปรับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีความหลากหลาย และน่าสนใจอยู่เสมอ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 18.34 ควรเพิ่มการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.79 และควรให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 11.83

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีงานทำของผู้ที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 และ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน การทำงาน และการศึกษาต่อของบัณฑิต ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก ภาคปกติและภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 4,111 คน ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3,884 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 177 คน ปริญญาโท จำนวน 45 คน และปริญญาเอก จำนวน 5 คน ใช้แบบสอบถามของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากระบบสภาพภาวะการมีงานทำของบัณฑิตผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – พฤษภาคม 2565 มีบัณฑิตตอบแบบสอบถาม จำนวน 3,001 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2,920 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 35 คน ปริญญาโท จำนวน 41 คน และปริญญาเอก จำนวน 5 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย สรุปได้ดังนี้

สรุป

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 2,920 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.36 โดยสังกัดคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด ร้อยละ 31.95 ทำงานแล้ว ร้อยละ 70.58 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 35 คน สังกัดคณะครุศาสตร์ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.28 และเป็นบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ร้อยละ 91.43 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 41 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.73 เป็นบัณฑิตที่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัยร้อยละ 97.56 และสังกัดวิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย ร้อยละ 2.44 และเป็นบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ร้อยละ 97.56 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 5 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 80.00 มีงานทำแล้วทุกคน โดยสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย ร้อยละ 80.00 และสังกัดวิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย ร้อยละ 20.00

บัณฑิตที่มีงานทำแล้ว เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี จำนวน 2,061 คน คิดเป็นร้อยละ 70.58 ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถาม โดยหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วบัณฑิต ได้งานทำในช่วง 3 - 6 เดือน มากที่สุด ร้อยละ 24.11 โดยเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน มากที่สุด ร้อยละ 44.93 ความรู้ความสามารถพิเศษต่าง ๆ ที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 38.91 ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ร้อยละ 89.96 ส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 9,000 - 12,000 บาท ร้อยละ 33.14 ได้ทำงานตรงสาขาวิชา ร้อยละ 71.28 และสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 54.59 โดยบัณฑิตส่วนใหญ่ มีความพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 84.47 และที่ไม่พอใจในงานที่ทำ สาเหตุเนื่องมาจากได้ค่าตอบแทนต่ำ มากที่สุด ร้อยละ 5.48 ซึ่งบัณฑิตยังมีความต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 37.89

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา ร้อยละ 93.75 โดยเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 62.50 ความรู้ความสามารถพิเศษต่าง ๆ ที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 37.50 ทั้งหมดทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 - 18,000 บาท ร้อยละ 40.63 โดยทุกคนได้ทำงานตรงสาขาวิชา สามารถนำความรู้ที่ได้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 84.38 มีความพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่ ร้อยละ 87.50 และต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 53.13

บัณฑิตระดับปริญญาโท มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 97.56 งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา ร้อยละ 87.50 โดยเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 77.50 ความรู้ความสามารถพิเศษต่าง ๆ ที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 35.00 ส่วนใหญ่ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ร้อยละ 97.50 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 18,000 บาท ร้อยละ 70.00 โดยได้ทำงานตรงสาขาวิชา ร้อยละ 92.50 สามารถนำความรู้ที่ได้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 87.50 มีความพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่ ร้อยละ 90.00 และส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 60.00

บัณฑิตระดับปริญญาเอก มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยเป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา ร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 60.00 ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 60.00 ส่วนใหญ่ทำงานในสถานที่ห่างจากมหาวิทยาลัยไม่เกิน 350 กิโลเมตร ร้อยละ 60.00 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 18,000 บาท ร้อยละ 60.00 ซึ่งบัณฑิตระดับปริญญาเอกทุกคนได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา ทุกคนสามารถนำความรู้ที่ได้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่องานที่ทำอยู่ โดยทั้งหมดไม่ต้องการศึกษาต่อ

บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี จำนวน 808 คน สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน เนื่องจากหางานทำไม่ได้ และยังไม่ประสงค์ทำงานมากที่สุด ร้อยละ 33.29 และ ร้อยละ 33.17 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางานทำ ร้อยละ 82.55 และส่วนที่มีปัญหาในการหางานทำ สาเหตุเนื่องจากเกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 4.08 ส่วนใหญ่มีความต้องการทำงานในประเทศร้อยละ 93.94 และส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 75.00

บัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อ เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี จำนวน 1,033 คน ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ร้อยละ 58.08 โดยต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม ร้อยละ 65.54 และในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 88.09 สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ ส่วนใหญ่เป็นความต้องการของตนเอง ร้อยละ 57.99 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ร้อยละ 70.86 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ สาเหตุเนื่องจากขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 18.10

บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวน 18 คน ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ร้อยละ 61.11 โดยต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม ร้อยละ 55.56 และในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 94.44 สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ คือ เป็นความต้องการของตนเอง ร้อยละ 44.44 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ร้อยละ 50.00 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ สาเหตุเนื่องจากขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 33.33

บัณฑิตระดับปริญญาโท มีจำนวน 17 คน ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 76.47 โดยทุกคนต้องการศึกษาต่อหรือกำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม และในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 94.12 สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อ คือ เป็นความต้องการของตนเอง ร้อยละ 64.71 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ร้อยละ 64.71 และที่มีปัญหาในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ สาเหตุเนื่องจากขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 23.53

ข้อเสนอแนะ บัณฑิตทุกระดับได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ โดยให้เพิ่มรายวิชาหรือความรู้ในการฝึกปฏิบัติงานจริงมากที่สุด ร้อยละ 94.00 ด้านหลักสูตร ควรเน้นการฝึกปฏิบัติงานจริง ร้อยละ 26.85 ด้านการเรียนการสอน ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติงานจริง ร้อยละ 21.95 และด้านกิจกรรมพัฒนาการศึกษา ควรจัดกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ร้อยละ 20.12

อภิปรายผล

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และตอบแบบสอบถามสภาพการณ์งานทำ มีจำนวนทั้งหมด 3,001 คน โดยเป็นบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว จำนวน 2,138 คน ประกอบ บัณฑิตระดับปริญญาตรี 2,061 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวน 32 คน ปริญญาโท 40 คน และปริญญาเอก 5 คน

จากการศึกษา พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษาในช่วง 3 - 6 เดือน ซึ่งจากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมีนาคม 2563 ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2563) พบว่า ในเดือนมีนาคม 2563 มีจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 56.77 ล้านคน เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 38.21 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 67.31 และเป็นผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน 18.56 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 32.69 โดยกลุ่มผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้มีงานทำ ร้อยละ 97.7 ผู้ว่างงาน ร้อยละ 3.92 และผู้ที่รอฤดูกาล ร้อยละ 1.28 สำหรับภาวะการว่างงานของประชากร มีผู้ว่างงาน 3.92 แสนคน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาจะเห็นว่าผู้ว่างงานลดลง 6.3 หมื่นคน แต่เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาที่สำเร็จของผู้ว่างงานพบว่าระดับอุดมศึกษามีจำนวนผู้ว่างงาน 1.15 แสนคน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาจะเห็นว่าผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่างงานเพิ่มขึ้น 2.5 หมื่นคน จะเห็นได้จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เดือนมีนาคม 2563 ที่ผ่านมา จำนวนผู้ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มการว่างงานเพิ่มขึ้น ทำให้บัณฑิตที่กำลังสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเกิดการแข่งขันในการหางานทำสูง บัณฑิตจะต้องขวนขวายหางานให้ได้เร็วที่สุด เพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ ในขณะที่บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต บัณฑิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอก งานที่ทำอยู่นั้นจะเป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานระหว่างศึกษา

บัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่มีงานทำแล้ว ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชนมากที่สุด ซึ่งจากการศึกษาของ จีรนนท์ ไวยศรีแสง (2552) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (2556) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2557) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (2557) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2558) มหาวิทยาลัยพายัพ (2558) และวิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล (2559) ที่ต่างก็พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจมากที่สุดเช่นกัน และจากการศึกษาของ พรณวดี สถิตถาวร และประจวบ เพิ่มสุวรรณ (2553) ที่พบว่า คนรุ่น Gen Y มีทัศนคติต่อการทำงานในระบบราชการอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากราชการยังมีอุปสรรคหรือมีข้อจำกัดการทำงานหลายประการ และพฤติกรรมการทำงานของคนกลุ่ม Gen Y ที่เป็นจริงมากที่สุด 3 อันดับ คือ ต้องการเงินเดือนหรือค่าจ้างมากที่สุด ต้องการแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และชอบงานที่ท้าทายและพบสิ่งใหม่ๆ อีกทั้งปัจจัยการส่งเสริมและสนับสนุนจากครอบครัวยังอยู่ในระดับน้อย สำหรับด้านทัศนคติต่อการทำงานในระบบราชการ คนกลุ่ม Gen Y ยังเห็นว่า การ

ทำงานในระบบราชการไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเติบโตในอาชีพได้อย่างก้าวกระโดด มีระเบียบขั้นตอนในการทำงานที่ล่าช้าและไม่ยืดหยุ่น เป็นอาชีพที่มีการทุจริต โกงกินได้ง่าย แต่ยังสามารถมีเวลาอยู่กับครอบครัวมากกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งบางส่วนก็อาจจะเป็นเหตุผลที่ทำให้บัณฑิตระดับปริญญาตรีสนใจที่จะทำงานในบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน อีกทั้งบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชนยังมีทางเลือกในการสมัครงานได้หลากหลายตำแหน่ง ส่วนบัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต บัณฑิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2558) ที่พบว่าบัณฑิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ต่างก็ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐเช่นกัน

ความรู้ความสามารถพิเศษต่างๆ ที่ช่วยให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี และปริญญาโทได้งานทำ คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนความรู้ความสามารถพิเศษต่างๆ ที่ช่วยให้บัณฑิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และบัณฑิตปริญญาเอกได้งานทำ คือ ด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวกและลดภาระงานต่างๆ ได้มากขึ้น อีกทั้งการก้าวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน สังคมมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา ต่างประเทศเพื่อใช้ในการสื่อสาร หากบัณฑิตมีความรู้ความสามารถพิเศษ มีความถนัด หรือมีความชอบด้านอื่นๆ นอกเหนือจากความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ก็จะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับตัวเองในการสมัครงานได้มากยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วราภรณ์ ศรีบุญ (2556) ที่พบว่าความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการนั้น ต้องการแรงงานที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ อีกทั้งยังพบว่าปัญหาการรับบัณฑิตจบใหม่เข้ามาทำงาน ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากขาดทักษะทางภาษาอังกฤษ และขาดทักษะคอมพิวเตอร์พื้นฐานในการใช้งาน โดยสถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (ม.ป.ป.) ยังได้กล่าวว่าในการตัดสินใจเลือกอาชีพ วัยรุ่นจะต้องคำนึงถึงความถนัดส่วนตัว มีความสนใจ ความชอบในอาชีพนั้นๆ แต่ละคนมีความถนัดไม่เหมือนกัน การได้งานทำ หรือประกอบอาชีพที่ตนถนัด โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานหรืออาชีพนั้นย่อมมีมาก แต่ถ้าสนใจแล้วไม่ถนัดเลย ก็ไม่สามารถทำให้อาชีพนั้นเจริญก้าวหน้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงแรงงาน (ม.ป.ป.) ที่ได้กล่าวว่า คนเรามีความถนัด ความสามารถ และความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน แต่ละคนมีพรสวรรค์ไม่เหมือนกัน ไม่สามารถทำงานชนิดเดียวกันได้หมดทุกคน ข้อสำคัญก็คือ ต้องรู้จักตัวเอง และรู้จักงานอาชีพต่างๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งพิจารณาดูว่ามีงานอะไรที่ชอบและสนใจมากที่สุด และงานนั้นๆ เหมาะกับอุปนิสัยและบุคลิกลักษณะของตนเองหรือไม่

จากการศึกษายังพบอีกว่า บัณฑิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอกมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ซึ่งส่วนใหญ่ได้งานทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และยังสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ได้ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่าถ้าบัณฑิตได้งานที่ตรงกับ

ความรู้ที่ได้เรียนมา ก็จะสามารถนำความรู้นั้นไปใช้กับงานที่ทำได้ดี ส่งผลให้บัณฑิตได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ เกิดเป็นผลงานที่ดี บัณฑิตก็ย่อมมีความพึงพอใจต่องานนั้นๆ สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรีส่วนที่ไม่พึงพอใจต่องานที่ทำ สาเหตุเนื่องมาจากได้ค่าตอบแทนต่ำ ซึ่งกระทรวงแรงงาน (ม.ป.ป.) ได้กล่าวว่าปัจจัยภายนอกข้อหนึ่งที่เป็นสิ่งสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ ก็คือรายได้ และจากการศึกษาของพรรณวดี สถิตถาวร และประจวบ เพิ่มสุวรรณ (2553) ที่พบว่าพฤติกรรมการทำงานของคนรุ่น Gen Y นั้นต้องการเงินเดือนหรือค่าจ้างมากที่สุด จะเห็นได้ว่าอย่างไรก็ตามรายได้ก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งหนึ่งที่บัณฑิตเลือกใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเอง

สำหรับบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน เมื่อพิจารณาจากบัณฑิตทุกระดับ พบว่า บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานเป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี โดยสาเหตุส่วนใหญ่มาจากหางานทำไม่ได้ ยังไม่ประสงค์ทำงานและรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน สำหรับบัณฑิตส่วนที่มีปัญหาในการหางานทำ สาเหตุเนื่องมาจากไม่ทราบแหล่งงาน และขาดประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งกระทรวงแรงงาน (ม.ป.ป.) ได้กล่าวว่าปัญหาก่อนการตัดสินใจเลือกอาชีพของผู้สมัครงานข้อหนึ่งคือ ผู้สมัครงานจะต้องรู้ขีดความสามารถสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ และความพร้อมในการเลือกประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง ดังนั้นหลังจากสำเร็จการศึกษาบัณฑิตจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนที่ดี มีการศึกษาข้อมูลต่างๆ ให้เพียงพอ เช่น ตลาดแรงงาน ลักษณะงาน เป็นต้น รวมถึงการค้นหาความชอบและความถนัดของตัวเอง เพื่อจะได้นำไปเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจเลือกอาชีพ อีกทั้งบัณฑิตควรจะต้องมีการพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พร้อมรับการแข่งขันในตลาดแรงงานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรติดตามให้บัณฑิตตอบแบบสอบถามสภาพการณ์งานทำให้ได้มากที่สุด ตลอดจนอัปเดตข้อมูลการตอบแบบสอบถามให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ได้ผลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานระดับคณะ หลักสูตร หรือสาขาวิชา สามารถนำข้อมูลสภาพการณ์งานทำของบัณฑิตไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และการประเมินคุณภาพการศึกษา
2. มหาวิทยาลัยควรพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
3. มหาวิทยาลัยควรมีระบบการจัดหางาน การฝึกอบรมทักษะที่จำเป็น การให้คำแนะนำให้คำปรึกษา เพื่อช่วยเหลือบัณฑิตให้มีงานทำ และช่วยเหลือบัณฑิตที่เกิดปัญหาระหว่างการทำงาน

บรรณานุกรม

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). **สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (เดือนมีนาคม 2563)**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านสังคม/สาขาแรงงาน/ภาวะการทำงานของประชากร/2563/Report_03-63.pdf (28 ตุลาคม 2564)
- _____. (2564). **บทสรุปสำหรับผู้บริหารการสำรวจภาวะการทำงาน of ประชากร ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2564**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านสังคม/สาขาแรงงาน/ภาวะการทำงานของประชากร/2564/summary_64.pdf (28 ตุลาคม 2564)
- กระทรวงแรงงาน. (ม.ป.ป). **แนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก http://lb3.mol.go.th/ewt_news.php?nid=137 (9 ธันวาคม 2564)
- _____. (2561). **สถานการณ์การว่างงาน เลิกจ้างและความต้องการแรงงาน (มกราคม 2561)**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/9fad65d03aaca05b50358af4cd5e064b.pdf (9 มิถุนายน 2564)
- _____. (2554). **ภาวะการมีงานทำภายหลังสิ้นสุดการใช้สิทธิของผู้ประกันตนกรณีว่างงาน**. รายงานการวิจัย กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน.
- จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล. (2563). **คุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของสถานประกอบการในศตวรรษที่ 21**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournalpnru/article/view/246394/166836> (28 พฤษภาคม 2564)
- จิรนนท์ ไวยศรีแสง. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ดุสิต กิ่งสุคนธ์. (2551). **ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนยาของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พรรณวดี สถิตถาวร และประจวบ เพิ่มสุวรรณ. (2553). **ทัศนคติของคนรุ่น Gen Y ต่อการทำงานในระบบราชการ**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก

http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/special_may2010/pdf/Page_177.pdf (15 พฤศจิกายน 2562)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา, ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา. (2558). **ภาวะการดำเนินงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2556**. รายงานการวิจัย ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยพายัพ, สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา. (2558). **ภาวะการดำเนินงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยพายัพที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2556**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา.

มหาวิทยาลัยแม่โจ้, กองแผนงาน, งานวิจัยสถาบัน. (2556). **รายงานการวิเคราะห์ภาวะการดำเนินงานของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2554**. งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, กองนโยบายและแผน. (2565). **แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ระยะ 6 ปี (พ.ศ. 2565 - 2570)**. กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, สถาบันวิจัยและพัฒนา. (2557). **สภาพการณ์การทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2556**. รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 2557. **ภาวะการดำเนินงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2556**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก
<http://ssrreport.ssru.ac.th/data/reportbandit56.pdf>

รจนารถ ชูใจ, กมลพร แพทย์ชีพ และกรรณิการ์ กิจนพเกียรติ. (2564). **คุณภาพบัณฑิตพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรีตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ปีการศึกษา 2561**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RHQJ/article/view/248980/170428>
(28 พฤษภาคม 2564)

- วราภรณ์ ศรีบุญ. (2556). **ความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี**. บทความวิจัย
เสนอในการประชุมหาตใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 วันที่ 10 พฤษภาคม 2556. (ออนไลน์). สืบค้นจาก
[http://www.hu.ac.th/conference2013/Proceedings2013/pdf/Book2/
Describe2/15_119-130.pdf](http://www.hu.ac.th/conference2013/Proceedings2013/pdf/Book2/Describe2/15_119-130.pdf) (22 ตุลาคม 2562)
- วิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล. (2559). **ภาวะการณ์มีงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2558**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก
http://acad.vru.ac.th/Journal/journal%206_3/6_3_04.pdf (27 พฤษภาคม 2564)
- สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. (ม.ป.ป.). **วิจัยกับการเลือกอาชีพ**. (ออนไลน์). สืบค้น
จาก <http://dnfe5.nfe.go.th/ilp/42009/42009-41.htm> (20 ตุลาคม 2563)
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2559). **ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต**. (ออนไลน์).
สืบค้นจาก <http://www.employ.mua.go.th/> (30 มีนาคม 2562)
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2554). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก
รอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม
พฤศจิกายน 2554)**. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุรพี โพธิสาราช. (2562). **วิจัยภาวะการมีงานทำของบัณฑิตนิติศาสตร์**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก
<http://law.crru.ac.th/research/main/research/view/54> (27 พฤษภาคม 2564)

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามภาวะการทำงานทำของบัณฑิต ประจำปี 2564

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่าง และหรือเขียนวงกลมล้อมรอบ [] ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อสถานศึกษา :
 วิทยาเขต :
 คณะ : สาขาวิชา :
2. คำนำหน้าชื่อ นาย/นางสาว/นาง/อื่นๆ(ระบุ)
 ชื่อ: นามสกุล :
3. เลขประจำตัวประชาชน : -
 เลขประจำตัวนิสิต/นักศึกษา :
4. ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่..... ชื่อที่อยู่..... หมู่ที่..... ถนน.....
 ตำบล..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
 อีเมล.....
5. ภูมิลำเนาอยู่ : จังหวัด.....
6. สถานะการเกณฑ์ทหารปัจจุบัน (เฉพาะเพศชาย)
 [0] อยู่ในช่วงผ่อนผันเกณฑ์ทหาร หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว
 [1] อยู่ในช่วงการเป็นทหารเกณฑ์
7. สถานะการเป็นนักบวชปัจจุบัน
 [1] ไม่ได้เป็นนักบวช
 [2] อยู่ในช่วงการเป็นนักบวช ระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา น้อยกว่า 3 เดือน
 [3] อยู่ในช่วงการเป็นนักบวช ระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา 4 เดือน - 1 ปี
 [4] อยู่ในช่วงการเป็นนักบวช ระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา มากกว่า 1 ปี
 [5] อยู่ในช่วงการเป็นนักบวช ระยะเวลาถึงกำหนดลาสิกขา ไม่มีกำหนด
8. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน
 [1] ไม่มีงานทำก่อนการศึกษา มีงานทำหลังจบการศึกษา
 [2] ไม่มีงานทำก่อนการศึกษา มีงานทำหลังจบการศึกษาและกำลังศึกษาต่อ
 [3] ยังไม่มีงานทำ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3)
 [4] ยังไม่มีงานทำ และกำลังศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 4)
 [5] มีงานทำก่อนจบการศึกษา อยู่ในสายงานเดิมหลังจบการศึกษา
 [6] มีงานทำก่อนจบการศึกษา เปลี่ยนสายงานหลังจบการศึกษา
 [7] มีงานทำก่อนจบการศึกษา อยู่ในสายงานเดิมหลังจบการศึกษา เลื่อนระดับ

ตอนที่ 2 สำหรับผู้ที่ทำงานแล้ว

1. ประเภทงานที่ทำ

- [01] ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ [02] รัฐวิสาหกิจ
[03] พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน [04] ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ
[05] พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ [00] อื่น ๆ (ระบุ) :

2. ท่านคิดว่าความรู้ความสามารถพิเศษด้านใดที่ช่วยให้ท่านได้ทำงาน

- [01] ด้านภาษาต่างประเทศ [02] ด้านการใช้คอมพิวเตอร์
[03] ด้านกิจกรรมสันทนาการ [04] ด้านศิลปะ
[05] ด้านกีฬา [06] ด้านนาฏศิลป์/ดนตรีขับร้อง
[00] อื่น ๆ (ระบุ) :

3. ชื่อตำแหน่งงาน (ระบุ) :

4. สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ชื่อหน่วยงาน.....

ประเภทกิจการ โปรดระบุ 1 ข้อ

[A] เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	[B] การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน
[C] การผลิต	[D] ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ
[E] การจัดหา การจัดการน้ำเสียและของเสีย รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	[F] การก่อสร้าง
[G] การขนส่งและการขายปลีกการซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์	[H] การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า
[I] ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	[J] ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร
[K] กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	[L] กิจกรรมเกี่ยวกับพลังงาน
[M] กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	[N] กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ
[O] การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	[P] การศึกษา
[Q] กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	[R] ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ
[S] กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	[T] กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือน กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน
[U] กิจกรรมขององค์กรระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก	

ที่ตั้งเลขที่..... หมู่ที่.....อาคาร / ตึก.....

ตรอก / ซอย..... ถนน

ตำบล..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ประเทศที่ทำงาน.....
 รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....
 อีเมล.....

5. เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน : บาท/เดือน

6. ท่านมีความพอใจต่องานที่ท่านทำหรือไม่

[01] พอใจ

ถ้าไม่พอใจ โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุด 1 ข้อ ต่อไปนี้

[02] ระบบงานไม่ดี

[03] ผู้ร่วมงานไม่ดี

[04] ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา [05] ค่าตอบแทนต่ำ

[06] ขาดความมั่นคง

[07] ขาดความก้าวหน้า

[00] อื่น ๆ (ระบุ) :

7. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านได้งานทำในระยะเวลาเท่าไร

[01] หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังจบการศึกษา

[02] 1-2 เดือน

[03] 3-6 เดือน

[04] 7-9 เดือน

[05] 10-12 เดือน

[06] มากกว่า 1 ปี

[07] เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานทำระหว่างศึกษา

8. ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาที่ท่านได้สำเร็จการศึกษาหรือไม่

[1] ตรงสาขา

[2] ไม่ตรงสาขา

9. ท่านสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ขณะนี้เพียงใด

[01] มากที่สุด

[02] มาก

[03] ปานกลาง

[04] น้อย

[05] น้อยที่สุด

10. ความต้องการศึกษาต่อ

[1] ต้องการศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 4)

[2] ไม่ต้องการศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 5)

ตอนที่ 3 สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน

1. สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญ 1 ข้อ ต่อไปนี้

- [1] ยังไม่ประสงค์ทำงาน [2] รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน
[3] หางานทำไม่ได้ [4] ต้องการประกอบอาชีพอิสระ
[0] อื่น ๆ (ระบุ) :

2. ท่านมีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่

[01] ไม่มีปัญหา

ถ้ามีปัญหาโปรดระบุปัญหาที่สำคัญดังต่อไปนี้ โดยสามารถเลือกตอบได้หลายข้อ

- [02] ไม่ทราบแหล่งงาน [03] หางานที่ถูกใจไม่ได้
[04] ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร [05] ขาดคนสนับสนุน
[06] ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน [07] หน่วยงานไม่ต้องการ
[08] เงินเดือนน้อย [09] สอบเข้าทำงานไม่ได้
[10] ปัญหาด้านสุขภาพ [11] ขาดทักษะภาษาต่างประเทศ
[12] ขาดทักษะด้านคอมพิวเตอร์ [13] ขาดประสบการณ์ในการทำงาน
[14] เกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด [00] อื่น ๆ (ระบุ) :

3. ความต้องการทำงาน

- [01] ทำงานในประเทศ (ข้ามไปตอบข้อ 5) [02] ทำงานต่างประเทศ

4. ประเทศที่ต้องการทำงาน.....

5. ตำแหน่งที่ต้องการทำงาน.....

6. ความต้องการพัฒนาทักษะ หลักสูตร.....

7. ความประสงค์ในการเปิดเผยข้อมูลแก่นายจ้าง/สถานประกอบการ เพื่อพิจารณาบรรจุงาน

[0] ไม่ยินยอมเปิดเผยข้อมูล

หากยินยอมเปิดเผยข้อมูลโปรดระบุ 1 ข้อ

- [1] ยินยอมเปิดเผยข้อมูลต่อนายจ้างทุกประเภท
[2] ยินยอมเปิดเผยข้อมูลยกเว้นนายจ้างประเภทจ้างเหมาแรงงาน
[3] ยินยอมเปิดเผยข้อมูลยกเว้นนายจ้างประเภทขายประกัน/ขายตรง
[4] ยินยอมเปิดเผยข้อมูลยกเว้นนายจ้างประเภทจ้างเหมาแรงงาน และประเภทขายประกัน/ขายตรง

8. ความต้องการศึกษาต่อ

- [1] ต้องการศึกษา
[2] ไม่ต้องการศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 5)

ตอนที่ 4 การศึกษาต่อ

1. ระดับการศึกษาที่ท่านต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ

- [30] ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง [35] อนุปริญญา [40] ระดับปริญญาตรี
 [50] ประกาศนียบัตรบัณฑิต [60] ระดับปริญญาโท [70] ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
 [80] ระดับปริญญาเอก
 [90] ประกาศนียบัตรหรือหลักสูตรเฉพาะ(ที่บรรจุในอัตราเงินเดือนสูงกว่าปริญญาเอก)

2. สาขาวิชาที่ท่านต้องการศึกษา/กำลังศึกษาต่อ

- [1] สาขาวิชาเดิม
 [2] สาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิม ระบุ สาขา :

3. ประเภทของสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่ท่านต้องการศึกษา/กำลังศึกษาต่อ

- [1] รัฐบาล [2] เอกชน [3] ต่างประเทศ

4. เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจศึกษาต่อ

- [1] เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
 [2] งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี
 [3] ได้รับทุนศึกษาต่อ
 [4] เป็นความต้องการของตนเอง
 [0] อื่น ๆ (ระบุ):

5. ท่านมีปัญหาในการศึกษาต่อหรือไม่

- [01] ไม่มีปัญหา

ถ้ามีปัญหาโปรดระบุปัญหาที่สำคัญดังต่อไปนี้ โดยสามารถเลือกตอบได้หลายข้อ

- [02] ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ [03] คุณสมบัติในการสมัครเรียน
 [04] ขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ [05] ขาดแคลนเงินทุน
 [00] อื่นๆ (ระบุข้อความเพิ่มเติม :

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

1. ท่านคิดว่าในหลักสูตรของสถาบัน ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้เรื่องใดที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของท่านได้มากยิ่งขึ้น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

[1] ภาษาอังกฤษ [1] คอมพิวเตอร์ [1] บัญชี [1] การใช้งานอินเทอร์เน็ต
[1] การฝึกปฏิบัติจริง [1] เทคนิคการวิจัย [1] ภาษาจีน [1] ภาษาในอาเซียน
[1] อื่น ๆ (ระบุ) :

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและสาขาวิชาที่เรียน

.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

.....
.....
.....

วันที่ตอบแบบสอบถาม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

research@g.cmru.ac.th

053-885950

<https://www.ird.cmru.ac.th>
<https://www.facebook.com/researchcmru>